

**Gemeente
Amsterdam**

**Nota van beantwoording
zienswijzen en wijzigingen
MER Haven-Stad**

Inhoudsopgave

1. Inleiding	p. 3
2. Samenvatting en beantwoording zienswijzen	p. 4
Adressant 1 (Damen Shiprepair Amsterdam)	p. 4
Adressant 2 (geanonimiseerd)	p. 8
Adressant 3 (ICS Adviseurs namens Stichting Media Amsterdam)	p. 9
Adressant 4 (Van Gansewinkel Nederland bv)	p. 10
Adressant 5 (Braspenning Sterren Beheer bv)	p. 13
Adressant 6 (Brandweer Amsterdam Amstelland)	p. 14
Adressant 7 (Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied)	p. 15
Adressant 8 (LBP SIGHT namens ICL Fertilizers Europe C.V.)	p. 15
Adressant 9 (LBP SIGHT namens Bunge Netherlands B.V.)	p. 18
Adressant 10 (LBP SIGHT namens Eggerding B.V.)	p. 20
Adressant 11 (Bond van Volkstuinders)	p. 23
Adressant 12 (Havenbedrijf Amsterdam N.V.)	p. 25
Adressant 13 (Maritieme Afvalstoffen Inzameling Nederland B.V.)	p. 36
Adressant 14 (geanonimiseerd)	p. 38
Adressant 15 (Ondernemersvereniging ORAM)	p. 39
Adressant 16 (Coöperatie NDSM Energy U.A.)	p. 40
Adressant 17 (Rijkswaterstaat)	p. 41
3. Wijzigingen ten opzichte van concept MER	p. 43
Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen	p. 43
Ambtshalve wijzigingen	p. 44

1. Inleiding

Het milieueffectrapport (MER) Haven-Stad en het ontwerpbestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege, inclusief bijbehorende stukken, hebben in het kader van de terinzagelegging van 23 juni gedurende zes weken ter inzage gelegen. Hiertoe heeft op 22 juni 2017 een publicatie plaatsgevonden in de digitale Staatscourant en op de website van de gemeente Amsterdam. Gedurende de periode van terinzagelegging kon een ieder een zienswijze over het ontwerpbestemmingsplan en over het concept MER Haven-Stad naar voren brengen bij de gemeenteraad van Amsterdam.

Gedurende de periode van terinzagelegging is een ieder in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen. In totaal zijn 17 zienswijzen ingediend over het MER. Alle zienswijzen zijn tijdig ingediend en kunnen in beschouwing worden genomen. In voorliggende nota worden de zienswijzen over het MER na een korte samenvatting inhoudelijk beantwoord. De zienswijzen over het ontwerpbestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege met bijbehorende stukken zijn in een separate Nota van beantwoording samengevat en van een antwoord voorzien. In voorliggende nota is ook een overzicht gegeven van de wijzigingen in het MER. Daarbij is onderscheid gemaakt in wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen. Deze nota maakt integraal onderdeel uit van het te nemen raadsbesluit over het bestemmingsplan en de MER.

Het MER is een inhoudelijke onderlegger van de Ontwikkelstrategie Haven-Stad. Parallel aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege en het MER Haven-Stad heeft de Ontwikkelstrategie in het kader van de inspraak ter inzage gelegen. De inspraakreacties over de Ontwikkelstrategie zijn samengevat en beantwoord in een separate Nota van beantwoording. Sommige (onderdelen van) inspraakreacties hebben inhoudelijk betrekking op het MER. Die (onderdelen van) inspraakreacties zijn tevens in voorliggende Nota van beantwoording opgenomen.

De Ontwikkelstrategie Haven-Stad, het MER Haven-Stad en het bestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege worden gelijktijdig ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

2. Samenvatting en beantwoording zienswijzen

Adressant 1 (Damen Shiprepair Amsterdam)

- 1.1 De transformatie is gebaseerd op het uitgangspunt dat adressant haar activiteiten beëindigt of ingrijpend wijzigt. Adressant wenst echter haar activiteiten voort te zetten, ook op de lange termijn.

Antwoord:

De Ontwikkelstrategie en het MER borduren voort op de in 2013 door de gemeenteraad vastgestelde Transformatiestrategie Haven-Stad, waarin een ontwikkelingsperspectief voor de lange termijn is vastgelegd. Voor transformatie van de gronden van adressant is nadere besluitvorming noodzakelijk. De transformatie van het Cornelis Douwesgebied, waar adressant gevestigd is, kan in verband het convenant Houthaven-NDSM niet eerder starten dan in 2029. Transformatie van het gebied is daarnaast afhankelijk van de mogelijke ontwikkeling van de Coen- en Vlothaven (besluit hierover wordt niet eerder dan in 2025 genomen) in verband met geluids- en milieucontouren van dit gebied.

Er wordt (mede op verzoek van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode. De gemeente zal een verkennend onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie.

Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

- 1.2 De Ontwikkelstrategie stelt dat het treffen van (aanvullende) bronmaatregelen een aanzienlijke milieureductie (o.a. geluid, stof en luchtkwaliteit) kan realiseren. Deze, en andere aannames omtrent de activiteiten van adressant zijn ten onrechte niet onderbouwd, onvoldoende onderzocht en betrokken bij het voornemen. Zo is de gemeente voornemens ter plaatse maximaal milieucategorie 3 toe te staan, waarbij (uitgaande van de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering') geen werkzaamheden mogen worden verricht aan metalen schepen.

Antwoord:

Teneinde te voorkomen dat de vestiging van nieuwe "zwarte" bedrijven de gewenste transformatie zal bemoeilijken, is de gemeente voornemens de vestiging van nieuwe bedrijven

in (de directe nabijheid van) Haven-Stad te beperken tot milieucategorie 3.1. Hiervoor is nadere besluitvorming noodzakelijk. Deze beperking geldt in beginsel niet voor gevestigde bedrijven. Voor bestaande bedrijven met een hogere categorie geldt het uitgangspunt dat de woningbouw rekening moet houden met de bedrijfsvoering van deze bedrijven.

- 1.3 Adressant vindt dat haar belang om haar activiteiten voort te kunnen zetten onvoldoende is betrokken. Dit klemte te meer nu de scheepswerf cultuurhistorisch erfgoed is. Verder is de planning van Haven-Stad in strijd met het Coalitieakkoord 2014-2018 waarin is bepaald dat bedrijven tot 2040 kunnen blijven zitten.

Antwoord:

Het betreffende perceel heeft cultuurhistorische waarde, zoals ook beschreven is in het MER en het achtergrondrapport cultuurhistorie en archeologie. Het heeft echter geen beschermde status. In het opgestelde spelregelkader is daarom opgenomen dat bij eventuele ontwikkeling rekenschap gegeven moet worden van de cultuurhistorische waarde. In de fasering van Haven-Stad wordt rekening gehouden met het coalitieakkoord waarin is opgenomen dat bedrijven die tot het exploitatiegebied Haven behoren tot 2040 kunnen blijven op de plek waar ze nu zitten. Hier wordt onder andere invulling aangegeven door eerst te starten met de ontwikkeling rond station Sloterdijk en pas vanaf 2029 met de ontwikkeling van de pas-op-de-plaats gebieden. Omdat de feitelijke transformatie in een deelgebied gefaseerd plaatsvindt en alleen kan plaatsvinden in overeenstemming met de eigenaren zullen bedrijven in de haven die dat willen binnen deze fasering op hun locatie kunnen blijven tot in ieder geval 2040. Daarbij geldt overigens dat het Cornelis Douwesterrein niet behoort tot het exploitatiegebied van de haven en vanuit dat perspectief geen onderdeel is van hetgeen is opgenomen in het coalitieakkoord.

- 1.4 Door gebruik te maken van de mogelijkheden binnen de Crisis- en herstelwet, is volgens adressant sprake van milieubelastingen waarbij geen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat waarbij onder meer ernstige tot zeer ernstige geluidshinder optreedt. Deze aanvaardbaarheid onderbouwt de gemeente met juridische argumenten, maar volgens adressant onvoldoende met inhoudelijke onderbouwing. Hoe verantwoordt de gemeente dat er sprake is van een gezonde leefomgeving met geluidsbelastingen tot meer dan 60 dB(A)?

Antwoord:

De gemeente streeft naar een gezonde en aantrekkelijke woon- en leefomgeving binnen Haven-Stad. Daarbij is het bekend dat in en rondom Haven-Stad met name de geluidbelasting vanuit industrie hoger is dan gemiddeld in Amsterdam. In het spelregelkader dat opgesteld is in het kader van het MER zijn diverse extra / bovenwettelijke maatregelen opgenomen om ook bij een belasting tot 65 dB(A) een gezonde en aantrekkelijke woon- en leefomgeving te realiseren. Hierbij is ook de GGD nauw betrokken. Deze extra maatregelen zijn zowel op het aspect geluid, maar ook op andere gezondheidsaspecten (geur, extra groen, gezondheidsvoorzieningen).

- 1.5 Adressant is van mening dat maximale geluidsniveaus ten onrechte geen deel uitmaken van de milieueffectrapportage. Terwijl deze in belangrijke mate voor scheepsreparatiewerven bepalend zijn voor de hinderbeleving en het kunnen voldoen aan geluidsnormen.

Antwoord:

Het MER is bedoeld om inzicht te geven in de impact van toekomstige ontwikkelingen in het plangebied. Hierbij is vooral gekeken naar equivalent geluid. Dit is gedaan omdat in het kader

van de Wet geluidhinder alleen equivalent geluid van invloed is op de ligging van de zonegrens. Piekgeluid (L_{Amax}) is, naast equivalent geluid wel van belang. De plannen voor woningbouw zijn op dit moment onvoldoende concreet om het aspect piekgeluid in detail te onderzoeken. Dit zal worden gedaan wanneer de plannen meer concreet zijn. Om dit te borgen is onderzoek naar piekgeluiden toegevoegd aan het spelregelkader.

- 1.6 De aanname dat het nemen van aanvullende bronmaatregelen aanzienlijke geluidsreductie kan realiseren is volgens adressant niet terecht en niet onderbouwd. Er wordt geen inzicht verschaft in onder meer de aard en omvang van de maatregelen, laat staan uitvoerbaarheid en proportionaliteit.

Antwoord:

In het MER en het achtergrondrapport geluid is niet uitgebreid onderzocht of en welke bronmaatregelen nodig en mogelijk zijn. Dergelijke onderzoeken worden in het kader van het uitvoeringsprogramma van de Ontwikkelstrategie uitgevoerd in samenwerking met de bedrijven. Specifiek voor DSA is globaal berekend wat het effect is van een 'ingepakte' werf. Dit is indicatief en geenszins vooruitlopend op mogelijke maatregelen. Onderkend wordt dat dit soms complexe of ingrijpende maatregelen kunnen zijn. Hiervoor wordt te zijner tijd dan ook nadrukkelijk overleg gezocht. Het onderzoek in het MER is vooral bedoeld om inzicht te geven in de geluidbelasting van de diverse terreinen en de impact hiervan op woningbouw. Bij concrete planvorming vinden hiervoor nadere analyses plaats.

- 1.7 De gemeente wil de Zeehavennorm toepassen om afwijking van milieubelasting mogelijk te maken, terwijl bij verdwijning van de havenactiviteiten de Zeehavennorm niet meer van toepassing is.

Antwoord:

De Zeehavennorm is van toepassing op het industrieterrein Westpoort en ook op Cornelis Douwes. Het verdwijnen van enkele havenactiviteiten in de toekomst betekent niet noodzakelijkerwijs dat de Zeehavennorm niet meer van toepassing is. Het beëindigen van zeehavengebonden activiteiten kan er bovendien ook toe leiden dat de geluidbelasting ter plaatse van woningen aanzienlijk zal afnemen, waardoor de Zeehavennorm niet meer nodig is. Dit zal uiteraard wel regelmatig gemonitord worden.

- 1.8 Bijlage 4 van de milieueffectrapportage is niet reproduceerbaar, waardoor het MER niet voldoet aan de eisen. Er is niet af te leiden welk akoestisch rekenmodel is gebruikt bij het berekenen van de geluidsreducties die zijn toegekend aan de bronmaatregelen. Daarnaast zijn contourenplaatje niet duidelijk en bevatten deze slechts indicatieve informatie.

Antwoord:

Voor het berekenen van de geluidsniveaus is gebruik gemaakt van (geanonimiseerde) zonemodellen voor Westpoort en Cornelis Douwes aangeleverd door Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (zie hoofdstuk 3.4 in bijlage 4 van het MER). Binnen de industrielawaaberekeningen is niet met bronmaatregelen gerekend. De gepresenteerde contourenplaatjes geven een goed beeld van de geluidbelastingen in de diverse deelgebieden. Voor elke nieuwe ontwikkeling zal nog in detail een geluidberekening plaatsvinden.

- 1.9 Het toestaan van 65 dB(A) in het spelregelkader zal ongetwijfeld ernstige geluidhinder veroorzaken met klachten over gevestigde bedrijven als gevolg. De toegestane

geluidsbelasting moet worden teruggebracht naar 55 dB(A) of 60 dB(A) indien Zeehavennorm van toepassing.

Antwoord:

In het spelregelkader is opgenomen dat nieuwe geluidgevoelige functies (zoals woningen) niet toegestaan zijn in gebieden waar de geluidbelasting vanwege industrie hoger is dan 65 dB(A). Er wordt dus een maximum gesteld aan wat wenselijk is. Nieuwe geluidgevoelige functies zijn wel mogelijk bij een geluidbelasting tussen de 60 en 65 dB, maar alleen onder strikte voorwaarden en gepaard gaande met diverse compenserende maatregelen. Deze geluidbelastingen en bijbehorende maatregelen zijn afgestemd met de GGD.

- 1.10 Voor de toekomstige bewoners van sociale huurwoningen is ten onrechte niets geregeld met betrekking tot het voorafgaand informeren over hoge geluidbelastingen.

Antwoord:

Uitgangspunt is dat alle nieuwe bewoners in Haven-Stad die te maken krijgen met een bepaalde geluidbelasting vanwege industrie (> 55 dB(A)) actief geïnformeerd worden zodat zij weloverwogen vooraf de afweging kunnen maken om in een geluidbelast gebied te gaan wonen. Het vooraf bewust zijn van het te verwachten leefklimaat draagt in hoge mate bij de acceptatie van een hogere geluidbelasting. Verder is het toestaan van hogere geluidniveaus alleen mogelijk indien compenserende maatregelen worden getroffen ten aanzien van geluid en/of andere aspecten. DSA merkt terecht op dat ook de bewoners van (sociale) huurwoningen vooraf goed geïnformeerd dienen te worden. Er wordt nog gezocht naar de wijze van communiceren voor sociale huurwoningen. De informatieplicht aan toekomstige huurders wordt ook via de spelregels geborgd.

- 1.11 Ten onrechte is in de achtergrondrapportage luchtkwaliteit uitgegaan van algemene kengetallen per milieucategorie, terwijl adressant een specifieke emissie kent. Daarnaast is het scenario van een compacte werf niet onderzocht, waardoor er een onvolledig beeld ontstaat van de transformatiemogelijkheden.

Antwoord:

Het luchtkwaliteitsonderzoek voor het MER is uitgevoerd conform de vigerende Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 en de handreiking Rekenen aan luchtkwaliteit van het ministerie van Infrastructuur en Milieu. De bestaande uitstoot (en ook voor de toekomst) van bedrijven, scheepvaart en autonoom verkeer is opgenomen in de achtergrondconcentraties. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu verstrekt elk jaar generieke gegevens (bijvoorbeeld achtergrondconcentraties, emissiefactoren, dubbeltellingcorrectiegegevens en meteorologische gegevens) die gebruikt moeten worden bij het uitvoeren van berekeningen. De bestaande emissies van bedrijven in en rondom Haven-Stad zijn dus meegenomen in het onderzoek, als onderdeel van de achtergrondconcentraties.

In het kader van het MER zijn twee type berekeningen uitgevoerd: voor de referentiesituatie en voor de plansituatie (per fase). Voor de referentiesituatie is de berekening als volgt opgebouwd:

- *Achtergrondconcentraties: hier zitten de bestaande bedrijven en scheepvaart reeds in*
- *Verkeer: het verkeer dat over de diverse wegen rijdt in de referentiesituatie*
- *Per deelgebied het aantal hectare bedrijvigheid overeenkomstig met de maximale milieucategorie (bijvoorbeeld categorie 3.2, 4.1 of 5) op basis van landelijk beschikbare kentallen.*

De berekening van de referentiesituatie is feitelijk een worst-case benadering, omdat de uitstoot van bedrijven reeds in de achtergrondconcentratie zit en deze ook nog extra per deelgebied toegevoegd zijn. Dit is uitgevoerd, omdat ook eventueel uitbreidingsruimte van bedrijven mee te kunnen nemen, naast de feitelijke uitstoot (want die zit in de achtergrondconcentratie).

Voor de plansituatie zijn per fase aparte berekeningen uitgevoerd. Deze zijn als volgt opgebouwd:

- *Achtergrondconcentraties: hier zitten de bestaande bedrijven reeds in. Deze achtergrondconcentratie is een vast gegeven in de modellen (aangeleverd door het RIVM en is niet aanpasbaar).*
- *Verkeer: het verkeer dat er in die planfase rijdt (dus inclusief het extra verkeer door de transformatie van een bepaald deelgebied).*
- *Per te transformeren deelgebied het aantal hectare bedrijvigheid dat mogelijk wordt gemaakt. Hierbij is de maximale milieucategorie 3.1 gehanteerd. Ook dit is een worst-case berekening, omdat waarschijnlijk er ook veel nieuwe bedrijven in het te transformeren deelgebied komen met een milieucategorie lager dan 3.1 én omdat de bestaande bedrijven nog steeds in de achtergrondconcentratie zitten.*

Door de resultaten van de referentiesituatie en de plansituaties (per fase) te vergelijken, kunnen uitspraken gedaan worden over de eventuele verbetering en/of verslechtering in die fase. Belangrijker is de conclusie dat in alle doorgerekende situaties de normen (ruimschoots) gehaald worden. Deze werkwijze is in overeenstemming met hetgeen door de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage is aangegeven en als zodanig ook als voldoende is beoordeeld. Straks zal per bestemmingsplan of vergunning ook nog een luchtkwaliteitsonderzoek verricht moeten worden. Hierin kan dan in meer detail gekeken worden naar de specifieke kenmerken van bedrijvigheid, zodat meer specifieke uitspraken gedaan kunnen worden. Bovenstaande toelichting is toegevoegd aan het achtergrondrapport luchtkwaliteit.

Tot slot geldt dat de compacte werf alleen voor het thema geluid onderzocht is. Voor luchtkwaliteit is geen sprake van dreigende overschrijdingen en daardoor is het onderzoek naar een dergelijke variant voor dit thema niet nodig.

- 1.12 In de achtergrondrapportage geur en stof ontbreekt een onderzoek naar de concrete gevolgen van de voorgenomen transformatie op het gebied van geur en stof, voor zowel de inrichting als het woon-leefklimaat. De indicatieve richtafstanden van (50 meter) geven hier een onjuist beeld van.

Antwoord:

De VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' biedt voldoende basis om met behulp van de indicatieve richtafstanden en milieucategorieën een goed beeld te krijgen van mogelijke stof en geurhinder. Bij concrete plannen wordt ook de feitelijke en vergunde situatie – waar relevant – betrokken.

Adressant 2 (geanonimiseerd)

- 2.1 Adressant verzoekt de raad natuurinclusief bouwen grote aandacht te schenken en een prominente plek te geven in Haven-Stad. Hierbij vraagt hij om woonruimte voor dieren,

nestkasten (voor onder meer de huismus en gierzwaluw), groene gevels en groene daken te integreren in de nieuwbouwplannen om het leefmilieu van mens en dier te optimaliseren. Hierbij hoopt adressant dat de gemeente concrete afspraken maakt met projectontwikkelaars en bouwers, zodat het natuurinclusief bouwen met betrekking tot woningbouw, utiliteitsbouw en (waar mogelijk) kantoorbouw wordt ingepast.

Antwoord:

In het MER is ecologie een van de thema's die aan bod komt. Hiervoor zijn ook diverse mitigerende of extra maatregelen opgenomen die in het gebied getroffen kunnen worden. Voor de impact op diverse soorten zal bij elke ruimtelijke ontwikkeling een nader onderzoek opgestart worden. Het uitgangspunt bij elke ontwikkeling is dat de mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen onderzocht worden, zie ook paragraaf 9.4 van het MER en het spelregelkader.

- 2.2 Adressant vraagt de mogelijkheden te benutten een specifiek "festival-park" in Haven-Stad te realiseren dat veel groen herbergt met grotendeels een harde ondergrond. Hierdoor kunnen bestaande stadsparken ontzien en ontlast worden en deze hun gepaste recreatieve rust terugwinnen.

Antwoord:

In de Ontwikkelstrategie Haven-Stad en in het verlengde daarvan in het MER zijn aannames gedaan voor de programmatische uitgangspunten. In deze fase van de planvorming is nog niet concreet aan te geven waar welke functies komen. Wel is ruime aandacht voor groen en parken. In de Ontwikkelstrategie Haven-Stad wordt onder meer ingezet op het verbeteren van de toegankelijkheid (en daarmee vergroten) van het Westerpark en het realiseren van diverse buurtparken. De specifieke behoefte aan een festival-park en de inpasbaarheid in een hoogstedelijk gemengd gebied zal nader in beeld moeten worden gebracht.

Adressant 3 (ICS Adviseurs namens Stichting Media Amsterdam)

- 3.1 Adressant maakt zich zorgen over de consequenties die het ophogen van het gebied Sloterdijk I heeft voor de bestaande huisvesting op de huidige locatie. Bij ophoging van het gebied zal het risico van wateroverlast naar verwachting toenemen.

De alternatieven voor een robuust watersysteem worden in paragraaf 7.4.4. van het MER besproken, waarbij alternatief 1 en 2 ophoging van deelgebieden betreft. In alternatief 1 is een maatregel opgenomen die getroffen moet worden om de lager gelegen kavels te ontzien en wateroverlast te voorkomen. Deze maatregel is in alternatief 2 niet opgenomen, wat adressant zorgen geeft. Daarnaast is niet opgenomen wie verantwoordelijk is deze maatregelen uit te voeren.

Adressant verzoekt de raad om in paragraaf 7.4.4 van de MER voor zowel alternatief 1 als 2 op te nemen dat de partijen die in het gebied Sloterdijk I het maaiveld van een (ontwikkel)locatie (laten) verhogen, de plicht hebben om passende maatregelen te treffen voor locaties waar geen sprake is van verhoging van het maaiveld teneinde overlast en schade als gevolg van wateroverlast te voorkomen.

Antwoord:

In het kader van een robuust watersysteem is het nodig om diverse deelgebieden, waaronder

Sloterdijk 1 (beperkt) op te hogen. Daarnaast worden ook nieuwe watergangen gegraven, zodat een robuust oppervlaktewater systeem ontstaat. Dit alternatief 2 komt als voorkeursalternatief uit de analyse in het MER en wordt ook door Waternet geadviseerd. Ook in alternatief 2 moeten bestaande kavels en/of lager gelegen gebieden voldoende beschermd worden. Dit geldt ook voor de locatie van het Mediacollege. De teksten bij alternatief 1 omtrent deze lager gelegen kavels te ontzien en wateroverlast te voorkomen, zijn ook van toepassing op alternatief 2 en worden toegevoegd bij de beschrijving van alternatief 2 in het MER.

Adressant 4 (Van Gansewinkel Nederland bv)

- 4.1 Adressant wordt in haar bedrijfsvoering geschaad door de voorgenomen ontwikkelingen. Op termijn wordt zelfs de continuïteit van het bedrijf op haar locatie bedreigd. Adressant stelt dat de transformatie naar een hoogstedelijk gebied de impliciete consequentie heeft het dat bestaande zwaardere industrie en bedrijvigheid onder druk komen te staan of op termijn moeten verdwijnen. Door het toepassen van een "verbrede reikwijdte" en andere normen toe te staan al anticiperend op een toekomstige verminderde milieubelasting grijpt de gemeente rechtstreeks in op het belang van bestaande bedrijven zonder toekomstige alternatieven te bieden.

Antwoord:

De Ontwikkelstrategie en het MER borduren voort op de Transformatiestrategie Haven-Stad, waarin een ontwikkelingsperspectief voor de lange termijn is neergelegd. Het toevoegen van woningbouw in deelgebied Minervahaven-Noord, waar het bedrijf van adressant is gevestigd, is op grond van het covenant Houthaven-NDSM pas na 2029 aan de orde. Woningbouw nabij zwaardere industrie en bedrijvigheid vraagt om maatregelen zoals extra isolatie of geurfilters. Het hanteren van hogere geluidsniveaus betekent niet dat de bedrijfsvoering van deze bedrijven wordt belemmerd. Door het actief informeren van aspirant kopers/huurders maken zij een weloverwogen keuze voor een woonomgeving met een bovengemiddelde milieubelasting. Indien nodig kan nader onderzocht worden in hoeverre het treffen van (bron)maatregelen de milieuemissie kan beperken. Afhankelijk van het deelgebied waarin het bedrijf is gelegen, kan dit ook betekenen dat op termijn verplaatsing nodig is. Dit proces wordt zorgvuldig vormgegeven en zal in nauwe samenwerking met de betreffende bedrijven plaatsvinden.

- 4.2 De zwaardere havengerelateerde bedrijvigheid vallend onder het vigerende bestemmingsplan Petroleumhaven, wordt nu al geconfronteerd met gevoeligere (kantoor)functies als creatieve en stadsgeoriënteerde bedrijven die zich op het naburige bedrijventerrein Stadhaven Minerva mogen vestigen. Adressant moet nu al extra inspanning doen om overlast bij deze burens te voorkomen. Daarom is zij van mening dat vanuit een goede ruimtelijke ordening een geleidelijke ruimtelijke afbouw van zwaardere bedrijvigheid naar lichte bedrijvigheid te prefereren is boven de huidige situatie, waar, direct grenzend aan haar locatie, kleinschalige, deels gevoeligere bedrijvigheid is ontstaan. De komst van woningbouw verergert deze situatie.

Antwoord:

In Minervahaven vestigen zich sinds een aantal jaren kantoren voor creatieve industrie. Dit zijn doorgaans bedrijven met een lage milieucategorie die bovendien niet zijn aan te merken als gevoelige functies in de zin van de Wet geluidhinder. Bij de vestiging van nieuwe functies in Minervahaven moet rekening worden gehouden met de milieuruimte van bestaande bedrijven in aangrenzende gebieden. Ook voor dergelijke functies geldt dat een bewuste keuze moet

worden gemaakt voor vestiging in een milieubelast gebied. Een minder bewuste keuze kan er niet toe leiden dat de bedrijfsvoering van bestaande bedrijven worden beperkt. De gemeente deelt de mening van adressant dat een inwaartse zonering te prefereren is om overlast zo veel mogelijk te voorkomen. Om toekomstige transformatie in deelgebieden van Haven-Stad niet te frustreren en tegelijkertijd de bestaande bedrijvigheid niet te beperken worden daarom uitsluitend nieuwe bedrijven uit maximaal milieucategorie 3.1 toegestaan. Bestaande bedrijven met een hogere milieucategorie krijgen daarbij een maatbestemming.

- 4.3 Het is procedureel onjuist om vooruitlopend op de inspraak- en besluitronde van de Ontwikkelstrategie een ontwerpbestemmingsplan in procedure te brengen dat al geknoopt is aan die strategie. Adressant verzoekt het ontwerpbestemmingsplan in te trekken en pas weer in procedure te brengen als de Ontwikkelstrategie is vastgesteld, of wel het MER Haven-Stad te ontvlechten uit het ontwerpbestemmingsplan.

Antwoord:

In 2013 heeft de gemeenteraad reeds besloten tot transformatie van een gedeelte van het Haven-Stad tot gemengd stedelijk gebied (Transformatiebesluit Haven-Stad). De Ontwikkelstrategie is een uitwerking van dit Transformatiebesluit. De in het bestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege mogelijk gemaakte ontwikkelingen passen binnen het Transformatiebesluit (en de Ontwikkelstrategie), zodat in zoverre niet wordt vooruitgelopen op een nog door de gemeenteraad vast te stellen transformatiestrategie.

Het MER en het bestemmingsplan lopen niet vooruit op de Ontwikkelstrategie, maar parallel ermee. Hiermee wordt de inhoudelijke samenhang tussen het MER en de Ontwikkelstrategie beter inzichtelijk gemaakt en geborgd. Er geen redenen om aan te nemen dat het procedureel onjuist is om vooruitlopend op besluitvorming over de Ontwikkelstrategie dit bestemmingsplan in procedure te brengen. De wetgeving maakt een verplichte procedurele koppeling tussen het MER en het eerste ruimtelijk besluit dat in de beoogde transformatie voorziet. Het eerste ruimtelijk besluit is in dit geval het bestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege. Dit betekent dat het MER niet kan worden losgekoppeld van het bestemmingsplan.

- 4.4 De Ontwikkelstrategie en het MER zijn onevenwichtig in belangenafweging omdat er weinig oog is voor de belangen voor bedrijven. Het transformatieproces zet bedrijven in toenemende mate onder druk. In de Structuurvisie 2040 staat ten aanzien van de eventuele ontwikkeling van Haven-Stad, dat de verplaatsing van de bestaande bedrijven een vooraf in te vullen randvoorwaarde is. In de Ontwikkelstrategie is hier echter nauwelijks aandacht voor. Hiermee gaan de Ontwikkelstrategie en MER Haven-Stad voorbij aan de effecten voor de bestaande bedrijven tijdens de transformatieperiode en ook aan de effecten van verplaatsing en herontwikkeling van betreffende bedrijvigheid. Daarom verzoekt adressant de Ontwikkelstrategie en MER aan te vullen met concrete mogelijkheden van verplaatsing van bestaande bedrijven inclusief de effecten ervan en aan te vullen met het beschrijven van de effecten voor de bedrijven tijdens de transformatiefase.

Antwoord:

Er wordt (mede op verzoek van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode. De gemeente zal een

verkennd onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie. Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

Teneinde te voorkomen dat de vestiging van nieuwe "zware" bedrijven de gewenste transformatie zal bemoeilijken, is de gemeente voornemens de vestiging van nieuwe bedrijven in (de directe nabijheid van) Haven-Stad te beperken tot milieucategorie 3.1. Hiervoor is nadere besluitvorming noodzakelijk. Deze beperking geldt in beginsel niet voor gevestigde bedrijven.

- 4.5 Als recyclingbedrijf wil adressant een belangrijke rol spelen in een duurzame samenleving uitgaande van een circulaire economie. Het MER is niet duidelijk hoe de goede ambities ten aanzien van afval gerealiseerd gaan worden. Adressant verzoekt de Ontwikkelstrategie en MER aan te vullen en te concretiseren op het punt van afvalrecycling en de ruimtelijke ordeningsaspecten van daarbij betrokken bedrijven.

Antwoord:

De gemeente heeft als doelstelling om in 2020 minimaal 65 procent van het huishoudelijk afval te scheiden. Het uitgangspunt is dat afval niet meer op straat wordt ingezameld maar in de gebouwen. Daarnaast wordt ook gekeken naar nieuwe vormen van recycling door bedrijven. In het MER zijn de kansen hiervoor globaal bekeken, nadere uitwerking volgt nog. De gemeente heeft hierbij partners nodig en wil graag in overleg om mogelijkheden voor Haven-Stad te verkennen.

- 4.6 Figuur 2.1 in de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan geeft geen juiste voorstelling. Het deel van de Mercuriushaven dat valt onder bestemmingsplan Petroleumhaven zou toegevoegd moeten worden aan de huidige functie "Haven en industrie".

Antwoord:

Het terrein van adressant ligt ten oosten van de Mercuriushaven. Dit gebied maakt in de Ontwikkelstrategie en het MER deel uit van Minervahaven-Noord, waarvan de transformatie in fase 3 is ingedeeld. Deze indeling borduurt voort op het onderscheid dat reeds in eerdere beleidsdocumenten, met name in de Structuurvisie Amsterdam 2040 (2011) en Transformatiestrategie Haven-Stad (2013) is aangebracht.

De Structuurvisie typeert het gebied (als onderdeel van 'Stadshaven Minerva') als stadsverzorgend bedrijventerrein (zie deel 1, paragraaf 7.4.4 en deel 3, paragraaf 3.2.2). De Structuurvisie schetst een drietal scenario's voor de ontwikkeling van Haven-Stad (zie deel 1, paragraaf 5.3.3). Hierbij wordt het betreffende deel van de Mercuriushaven als apart deelgebied 'Hempoint' beschouwd met een (ten opzichte van Coen- en Vlothaven) verschillende strategie. Deze indeling c.q. fasering is ook gebruikt in de Transformatiestrategie Haven-Stad in 2013. Aan de hand van de aanwezige functies werd het deelgebied 'Hempoint' getypeerd als stedelijk werkgebied (zie hoofdstuk 2). Met het vaststellen van de Transformatiestrategie heeft de gemeenteraad van Amsterdam tevens besloten om pas in 2025 een besluit te nemen over het moment en de wijze van transformatie van de Coen- en Vlothaven.

- 4.7 De indeling en fasetoedeling van Mercuriushaven als gehanteerd in de MER moet worden aangepast. De Mercuriushaven wordt ten onrechte ingedeeld onder deelgebied Minervahaven-Noord (figuur 2.2. MER), terwijl de havenarm hoort bij Coen en Vlothaven. Qua fasering (figuur 4.8) hoort Mercuriushaven thuis in fase 4.

Antwoord:

Zie hiervoor de beantwoording bij 4.6.

- 4.8 Het verkeer op de Nieuwe Hemweg loopt nu al op gezette tijden vast. De verwachte toenemende verkeersdruk op de Nieuwe Hemweg leidt tot een toename van de milieubelasting met NO_x en fijnstof. Er moet versneld onderzoek gedaan worden naar de mogelijkheden om deze effecten te verminderen en eventuele mitigerende maatregelen zo spoedig mogelijk te treffen.

Antwoord:

In het verkeersonderzoek voor het MER is onderzoek gedaan naar de effecten die de verbreding van de Nieuwe Hemweg met zich meebrengt. Voor luchtkwaliteit betekent dit een toename van de milieubelasting. Uit het onderzoek blijkt dat deze toename beperkt is tot maximaal 1 microgram per kubieke meter. De maximale waarden blijven hierbij ruim onder de grenswaarden. Er is dan ook geen noodzaak om op dit moment nader onderzoek te verrichten.

Adressant 5 (Braspenning Sterren Beheer bv)

- 5.1 Adressant kan zich niet vinden in het voorgenomen transformatietraject. Met name voor de transformatie van fase 2 (Cornelis Douwes 2-3), waar de locatie van het bedrijf onderdeel van uitmaakt. Volgens adressant is de transformatie gebaseerd op het uitgangspunt dat Braspenning en Damen Shiprepair Amsterdam (DSA) hun activiteit moeten beëindigen of ingrijpend moeten wijzigen. De straal- en conserveringsactiviteiten worden zowel op de locatie van Braspenning als DSA uitgevoerd. Adressant sluit zich dan ook aan bij de zienswijze van DSA, met het verzoek de inhoud hiervan als herhaald en ingelast te beschouwen.

Antwoord:

Voor de beantwoording van deze zienswijze wordt verwezen naar de beantwoording van de zienswijze van adressant 1.

Adressant 6 (Brandweer Amsterdam Amstelland)

- 6.1 Het levend MER biedt duidelijke kaders waarbinnen de ontwikkelingen gerealiseerd kunnen worden en de mogelijkheid bij te sturen gedurende de transformatie waar en wanneer dat nodig is. Adressant is bijzonder blij met deze flexibiliteit, omdat dit de mogelijkheid biedt om veiligheid alsnog op te nemen in het ambitieniveau van het MER. Adressant stelt voor de ambitie 'waarborgen van een gezonde leefomgeving' te veranderen in 'waarborgen van een veilige en gezonde leefomgeving'. Vervolgens kunnen de veiligheidsambities uitgewerkt worden in de hoofdkeuzes, randvoorwaarden en het spelregelkader, om het MER naadloos te laten aansluiten op de doelstelling van de Omgevingswet, die het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving beoogt.

Antwoord:

De gemeente onderschrijft het belang van een veilige leefomgeving. Dit thema is als zodanig dan ook integraal opgenomen in het MER en het bijbehorende spelregelkader. Vanwege externe veiligheid gelden beperkingen voor ontwikkelingen. In het spelregelkader is opgenomen onder welke voorwaarden ontwikkelingen mogelijk zijn. De gemeente ziet geen noodzaak om de terminologie in het MER aan te passen.

- 6.2 Adressant geeft aan dat hoogbouw specifieke fysieke veiligheidsrisico's kent die niet volledig worden afgedekt middels de wetgeving. Ook ondergronds bouwen kent dit probleem. Dit project biedt de mogelijkheid om tot een gemeentelijk referentiekader te komen.

Antwoord:

De suggestie wordt overgenomen. Aandacht voor veiligheidsrisico's bij hoogbouw in Haven-Stad wordt toegevoegd aan het spelregelkader in het MER. Op grond daarvan zal bij bouwplanuitwerking hier nadrukkelijk rekening mee moeten worden gehouden en zal advies van de Veiligheidsregio nodig zijn.

- 6.3 Adressant stelt voor om de volgende spelregels op te nemen in het spelregelkader:
- in het regionaal risicoprofiel is aan de volgende gebruiksfuncties een verhoogd risico toegekend: kwetsbare objecten, bouwwerken voor gevaarlijke activiteiten en complexe gebouwen;
  - bij nieuw te ontwikkelen bouwwerken met een voorgenoemde functie dient advies te worden ingewonnen bij de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland;
  - in het onderzoeksprogramma moet veiligheid als vast onderdeel worden meegenomen;
  - bij nieuwe ontwikkelingen wordt er rekening mee gehouden dat de aanwezige personen zich zelfstandig, zowel binnen gebouwen als in openbare ruimte, in veiligheid kunnen brengen;
  - bij nieuwe ontwikkelingen is het volledig plangebied, alsmede ieder adres binnen het plangebied, tweezijdig bereikbaar voor nood- en hulpdiensten.

Antwoord:

In het spelregelkader van het MER is reeds opgenomen dat binnen invloedsgebieden van risicobronnen slechts onder strikte voorwaarden kwetsbare objecten zijn toegestaan, onder andere nadat advies is ingewonnen bij de Veiligheidsregio met betrekking tot rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Aan het spelregelkader wordt toegevoegd dat bij

toevoeging van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten rekenschap moet worden gegeven van zelfredzaamheid, voldoende bluswatervoorzieningen en dat deelgebieden tweezijdig bereikbaar zijn voor nood- en hulpdiensten.

Adressant 7 (Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied)

- 7.1 In het aanlooptraject naar het MER is uitgebreid overleg geweest over de veiligheidsaspecten van de scheepvaart in relatie tot de voorziene ontwikkelingen. Het belangrijkste punt hierin: het niet mengen van beroeps- en recreatievaart, heeft zijn uitwerking gevonden in de achtergrondrapportage Water, maar niet in het hoofddocument van het MER. Dit aspect heeft volgens adressant geen wezenlijke invloed gehad op de MER-beoordeling. Het verzoek is dit punt op te nemen in paragraaf 7.4.5 van het MER over waterveiligheid. Hier moet niet alleen aandacht zijn voor de eindsituatie, maar ook voor de jarenlange transformatiefase om de voorgenomen plannen zodanig te realiseren dat er geen belemmeringen zijn voor een veilige, vlotte en milieuverantwoorde voortgang van het scheepvaartverkeer.

Antwoord:

De reactie van adressant is gegrond. Het uitgangspunt dat menging van beroeps- en recreatievaart niet (zondermeer) toegepast mag worden, zal als spelregel expliciet opgenomen worden in de leefomgevingsfoto. Ook wordt hieraan toegevoegd dat advies bij het Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaal moet worden ingewonnen.

Adressant 8 (LBP|SIGHT namens ICL Fertilizers Europe C.V.)

- 8.1 In het achtergrondrapport geur en stof wordt voor geur rekening gehouden met een richtafstand van 500 meter. De productie van kunstmest brengt een zeer typische en kenmerkende geur mee, die snel als stank of overlast wordt ervaren. De afstand over het water kent geen geurbarrière en daarbij zorgt de heersende zuidwestelijke tot noordwestelijke windrichting ervoor dat de geur tot ver in het gebied van Cornelis Douwes en Minervahaven reikt. Adressant verneemt graag op welke wijze toekomstige bewoners vooraf worden geïnformeerd over de kenmerkende geur en hoe de gemeente adressant kan overtuigen dat er geen handhavingsacties zullen volgen zodra er sprake is van geurwaarnemingen in de nieuwe wijken.

Antwoord:

In het MER is rekening gehouden met de berekende geurcontouren én de richtafstanden vanuit de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. In de leefomgevingsfoto en het bijbehorende spelregelkader is uitgewerkt welke beperkingen er voor woningbouw gelden binnen de aanwezige berekende geurcontouren (op basis van de vergunningen). Voor de 2 OU_E/m^3 98-percentiel is bijvoorbeeld de volgende spelregel opgenomen:

Nieuwe geurgevoelige objecten zijn mogelijk, mits:

- 1. Een onderzoek wordt uitgevoerd, waarin wordt aangetoond dat geen sprake is van een onaanvaardbare mate van cumulatieve geurbelasting op de geurgevoelige objecten;*
- 2. In geval uit het onderzoek volgt dat sprake is van een onaanvaardbare mate van geurhinder, dan zijn nieuwe geurgevoelige objecten uitsluitend mogelijk mits:
- bronmaatregelen worden getroffen bij de bedrijven waardoor geen sprake meer is van een onaanvaardbare mate van geurhinder;*

- het geurgevoelige object wordt voorzien van een geurfilter;
  - uit controletoeetsing blijkt dat de geurhinder acceptabel is;
3. Advies wordt ingewonnen bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Het spelregelkader dient als toetsingskader voor toekomstige ruimtelijke besluiten die woningbouw toestaan. Bij de voorbereiding van die besluiten wordt het aspect geur – indien relevant – nader onderzocht en beoordeeld.

De gemeente zal nieuwe bewoners (huur en koop) actief informeren over de leefomgevingskwaliteit in het gebied en de keuzes die gemaakt zijn. Om woningbouw toe te staan in gebieden waar mogelijk meer geurhinder is, moeten diverse extra maatregelen worden getroffen. Dit betreft bijvoorbeeld een geurfilter. Hiermee spant de gemeente zich in om geurhinder te voorkomen, maar ook door proactief te communiceren dat enige hinder niet te voorkomen is en acceptabel wordt geacht. Er zal alleen handhavend worden opgetreden, wanneer wet- en regelgeving wordt overtreden.

- 8.2 Aan de waterzijde vindt regelmatig verlading plaats via overslag van goederen. Er wordt rekening gehouden met een VNG-richtafstand van 300 meter vanaf de locatie waar de activiteit plaatsvindt, waarbij een overlap met de te realiseren woningbouw ontstaat. Adressant hoort graag hoe hier in de uitwerking van de woningbouwplannen rekening mee wordt gehouden zodat dit geen belemmering vormt voor de bedrijfsactiviteiten.

Antwoord:

Voor de hindercontouren van stof zijn – gelijk aan die van geur – spelregels geformuleerd voor de (on)mogelijkheden van woningbouw. Hiermee wordt voldoende geborgd dat het aspect stof mede betrokken wordt bij de concrete planvorming. Indien nodig zullen er maatregelen getroffen moeten worden om stofhinder tot een acceptabel niveau terug te brengen. Hierbij zoekt de gemeente de dialoog om samen te bekijken welke impact en mogelijkheden hiervoor zijn. De bestaande rechten, zoals vastgelegd in de vergunning, vormen hierbij het uitgangspunt.

- 8.3 In het MER wordt over ontwikkelfasen 1 tot en met 4 gesproken. Het rapport geluid spreekt echter over toekomstscenario's 1 tot en met 3. Hierdoor kan qua geluidbelasting geen onderscheid worden gemaakt tussen fase 3 en 4. Voor adressant is dat juist relevant. De huidige geluidsbelasting op de Minervahaven-Noord vanuit de Coen- en Vlothaven bedraagt maar liefst 65 dB(A) op 5 meter hoogte. De contouren met betrekking tot geluid gaan uit van een afstand van 500 meter. Door het harde wateroppervlak verwacht adressant geen tot nauwelijks afname van het geluidsniveau op deze afstand. Adressant vreest dat vanwege klachten uit de nieuwe woonwijken er problemen zullen ontstaan voor de bedrijfsvoering.

Antwoord:

Voor geluid wordt wel onderscheid gemaakt tussen fase 3 en 4. In fase 3 worden de gezonde terreinen Alfadriehoek en Cornelis Douwes 0-1 ontwikkeld en zijn deze derhalve geen onderdeel meer van het gezonde industrieterrein. Hierdoor neemt de geluidbelasting voor deze en omliggende gebieden af. In fase 4 wordt uitgegaan van de ontwikkeling van de Coen- en Vlothaven en is dit deelgebied geen onderdeel meer het gezonde industrieterrein, waardoor de geluidbelastingen verder afnemen. In het achtergrondrapport geluid wordt dit aangepast door de naamgeving te verduidelijken.

Voor bedrijven die vallen binnen de gezoneerde industrieterreinen van Westpoort of Cornelis Douwes is de geluidzone en bijbehorende belasting het uitgangspunt, niet de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering. De stelling dat door het wateroppervlak het geluid niet afneemt, wordt onderkend. Dit effect is meegenomen in de vergunningen van bedrijven en in de geluidzone. Net als voor geur en stof wordt met spelregels voldoende geborgd dat het aspect geluid betrokken wordt bij de concrete planvorming. Indien nodig zullen er maatregelen getroffen moeten worden, zoals extra geluidsisolatie. Verder zal de gemeente nieuwe bewoners (huur en koop) actief informeren over de leefomgevingskwaliteit in het gebied en de keuzes die gemaakt zijn.

- 8.4 Adressant wenst op korte termijn meer duidelijkheid over de plannen of ideeën voor actieve verplaatsing van bedrijven uit de Coen- en Vlothaven. Adressant denkt hier graag in mee om te bezien welke opties bedrijfseconomisch interessant kunnen zijn en welk tijdspad realistisch is.

Antwoord:

In de Ontwikkelstrategie is aangegeven dat niet eerder dan in 2025 een besluit genomen zal worden over de mogelijke transformatie van de Coen- en Vlothaven.

Er wordt (mede op verzoek van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode. De gemeente zal een verkennend onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie.

Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

- 8.5 De beoordeling van de voor adressant relevante milieuaspecten in het MER laten zien dat de gemeente er niet in geslaagd is aan te tonen dat de projecten in het zogenaamde pas-op-de-plaats-gebied geen bedreiging zullen vormen voor de bedrijfsvoering.

Antwoord:

Het MER beschrijft de milieueffecten van realisering van Haven-Stad en niet de effecten op de bestaande bedrijfsvoering van bedrijven zoals ICL. De gemeente ziet in de naar voren gebrachte onzekerheden over de effecten van Haven-Stad voor de bestaande bedrijfsvoering aanleiding het onderzoek naar deze effecten versneld te laten uitvoeren. Het uitvoeren van dit onderzoek zal worden toegevoegd aan de uitvoeringsagenda van de Ontwikkelstrategie.

Adressant 9 (LBP|SIGHT namens Bunge Netherlands B.V.)

- 9.1 Vorig jaar is een deel van de activiteiten van Cargill B.V. Sojafabrieken overgenomen door Bunge. In de achtergrondrapportage Geur en Stof staat wel aangegeven dat Cargill B.V. Sojafabrieken (Bunge) de activiteiten aan de Coenhavenweg 1 uitvoert, maar de productielocatie aan de Coenhavenweg 3 wordt niet benoemd. Deze moet toegevoegd worden aan de omschrijving.

Antwoord:

Deze extra informatie wordt toegevoegd in het achtergrondrapport geur en stof.

- 9.2 Adressant beschouwt fase 2 en 3 als een bedreigende ontwikkeling in relatie tot de milieugebruiksruimte. Adressant wil tot het einde van de looptijd van de contracten (2040) en de mogelijke verlenging (tweemaal 25 jaar) optimaal blijven functioneren en tegelijkertijd zich bezinnen op opties voor verplaatsing. Daarvoor willen zij meer duidelijkheid over de fasering van de planvorming en invulling van de fase 2 en 3.

Antwoord:

De bestaande milieugebruiksruimte van adressant wordt gerespecteerd tot aan fase 4. Wel wil de gemeente kijken of met slimme maatregelen, bijvoorbeeld via uitbreiding van het bestaande innovatiefonds Houthaven-NDSM, de totale milieubelasting omlaag kan gedurende fase 2 en 3. De gemeente gaat graag in overleg om waar mogelijk meer duidelijkheid te verschaffen.

- 9.3 Er wordt een nieuw stedelijk park (Haparandapark) gerealiseerd. Dit betekent dat er voor luchtkwaliteit nieuwe toetspunten worden geïntroduceerd op een afstand van minder dan 300 meter van de inrichtingsgrens.

Antwoord:

Adressant merkt terecht op dat de transformatie van Haven-Stad ertoe kan leiden dat luchtkwaliteit op meerdere punten beoordeeld dient te worden (op grond van het toepasbaarheidsbeginsel en blootstellingscriterium) dan nu het geval is. In het luchtkwaliteitsonderzoek zijn per fase ook meerdere toetspunten toegevoegd, om zo rekening te houden met woningbouw in deze gebieden. Omdat de exacte locatie van woningbouw (en andere gevoelige bestemmingen) per deelgebied nog niet bekend is, is hiervoor een inschatting gedaan. Bij nadere planvorming en ruimtelijke besluiten worden deze toetspunten nader ingevuld.

- 9.4 In bijlage 6 is naar mening van adressant geen juiste omschrijving voor de bedrijfsactiviteiten gekozen voor het toedelen van de VNG-richtlijnen. Vervaardiging van plantaardige olie is de meest kritische activiteit met de maatgevende richtafstanden van 300 meter voor geur en 50 meter voor stof, geldend voor de locatie Coenhavenweg 1.

Antwoord:

In de gegevens van de Kamer van koophandel worden de activiteiten van adressant beschreven als 'het vervaardigen van plantaardige oliën en vetten'. Hierbij horen de VNG richtafstanden voor geur van 300 meter en voor stof van 50 meter ten opzichte van rustige woonwijk. Bij deze transformatie is uitgegaan van de typologie 'gemengd gebied' waardoor de richtafstanden met

een afstandsstep naar beneden vastgesteld mogen worden (200 meter voor geur respectievelijk 30 meter voor stof). De rapportage geur en stof is hierop aangepast.

- 9.5 De plannen om het Houtveemkanaal uit te graven om wonen aan het water mogelijk te maken, impliceert dat op nog geen 300 meter vanaf de inrichtingsgrens woonbestemming wordt gepland. In de achtergrondrapportage Geur en Stof wordt een indicatieve afstand van 1.000 meter aangegeven.

Antwoord:

In de leefomgevingsfoto en bijbehorend spelregelkader zijn voor geur en stof randvoorwaarden en spelregels opgenomen die in acht genomen moeten worden bij realisatie van nieuwe woningen of andere gevoelige functies. Hieruit blijkt dat het niet zonder meer mogelijk is om op deze locatie nieuwe woningen te realiseren. Hierbij is niet alleen naar de richtafstanden uit de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering gekeken, maar ook naar de berekende cumulatieve geurcontouren.

- 9.6 De ontwikkelingen in Minervahaven-Zuid en Minervahaven-Noord bedreigen in grote mate de bedrijfsactiviteiten met bijbehorende milieuaspecten.

Antwoord:

De bestaande rechten van bedrijven worden gerespecteerd. Bij de ontwikkeling van Minervahaven-Noord en -Zuid dient rekening te worden gehouden met de milieucontouren van de bedrijvigheid in onder andere de Coen- en Vlothaven. In de leefomgevingsfoto en het spelregelkader zijn de randvoorwaarden en spelregels hiervoor opgenomen.

- 9.7 Met betrekking tot geluid wordt geen onderscheid gemaakt in toekomstscenario tussen fase 3 en 4. Adressant acht dit onderscheid relevant en wenst dan ook inzicht in het aspect geluid voor de afzonderlijke ontwikkelfase 2 en 3.

Antwoord:

Voor geluid wordt wel onderscheid gemaakt tussen fase 3 en 4. In fase 3 worden de gezoneerde terreinen Alfadriehoek en Cornelis Douwes 0-1 ontwikkeld en zijn deze derhalve geen onderdeel meer van het gezoneerde industrieterrein. Hierdoor neemt de geluidbelasting voor deze en omliggende gebieden af. In fase 4 wordt uitgegaan van de ontwikkeling van de Coen- en Vlothaven en is dit deelgebied geen onderdeel meer van het gezoneerde industrieterrein, waardoor de geluidbelastingen verder afnemen. In het achtergrondrapport geluid wordt dit aangepast door de naamgeving te verduidelijken.

- 9.8 De huidige geluidsbelasting op de Minervahaven-Noord vanuit de Coen- en Vlothaven bedraagt maar liefst 65 dB(A) op 5 meter hoogte. De contouren met betrekking tot geluid gaan uit van een afstand van 100 meter. Door het harde wateroppervlak verwacht Bunge geen tot nauwelijks afname van het geluidsniveau op deze afstand.

Antwoord:

Voor bedrijven die vallen binnen de gezoneerde industrieterreinen van Westpoort of Cornelis Douwes is de geluidzone en bijbehorende belasting het uitgangspunt, niet de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering. De stelling dat door het wateroppervlak het geluid niet afneemt, wordt onderkend. Dit effect is meegenomen in de vergunningen van bedrijven en in de geluidzone.

- 9.9 De strategie voor de transformatie van de Coen- en Vlothaven is niet uitgewerkt omdat hier in 2025 pas een formeel besluit over genomen wordt. Graag wil adressant als belanghebbende meer duidelijkheid over de plannen en ideeën voor actieve verplaatsing. Bij voldoende concrete plannen wil adressant graag meedenken om te bezien welke opties bedrijfseconomisch interessant kunnen zijn en welk tijdspad realistisch is.

Antwoord:

Er wordt (mede op verzoek van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode. De gemeente zal een verkennend onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie.

Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

- 9.10 Volgens adressant is het de gemeente niet gelukt met de MER aan te tonen dat de projecten in het zogenaamde pas-op-de-plaats-gebied geen bedreiging zullen vormen voor Bunge.

Antwoord:

Het MER beschrijft de milieueffecten van realisering van Haven-Stad en niet de effecten op de bestaande bedrijfsvoering van bedrijven zoals Bunge. De gemeente ziet in de naar voren gebrachte onzekerheden over de effecten van Haven-Stad voor de bestaande bedrijfsvoering aanleiding het onderzoek naar deze effecten versneld te laten uitvoeren. Het uitvoeren van dit onderzoek zal worden toegevoegd aan de uitvoeringsagenda van de Ontwikkelstrategie.

Adressant 10 (LBP|SIGHT namens Eggerding B.V.)

- 10.1 In het MER zijn fase 3 en 4 voor adressant het meest interessant. Fase 3 (vanaf 2029) schetst het beeld dat alle havens, behalve de Coen en Vlothaven, worden getransformeerd tot gemengd hoogstedelijk gebied voor wonen en werken. Fase 4 staat gelijk met uit- of verplaatsing van de huidige bedrijfsactiviteiten. Adressant is het niet eens met de genoemde tijdsplanning en is voornemens haar erfpachtcontracten tot ten minste 2035 plus twee maal 25 jaar te verlengen tot 2085.

Antwoord:

In de Ontwikkelstrategie is aangegeven dat niet eerder dan in 2025 een besluit genomen zal worden over de mogelijke transformatie van de Coen- en Vlothaven. Er wordt (mede op verzoek

van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode. De gemeente zal een verkennend onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie.

Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

- 10.2 Adressant verzoekt dringend op korte termijn de ideeën voor het doorvoeren van de transitie van Coen- en Vlothaven te bespreken met de belanghebbende. De bedrijven die er zitten kennen de hoogste milieucategorie, wat woningbouw op deze gronden niet mogelijk maakt, ook niet met innovatieve wetgeving als de Zeehavennorm of Interimwet Stad- en milieubenedering. Daardoor kan volgens adressant 20 procent van het totale aantal woningen van Haven-Stad niet gebouwd worden.

Antwoord:

De constatering dat woningbouw in de Coen- en Vlothaven niet mogelijk is zonder verplaatsing van de daar aanwezige bedrijven is juist. Uit het MER volgt de keuze om gebiedsgericht en flexibel om te gaan met milieunormen. Zodoende is woningbouw in aangrenzende gebieden onder voorwaarden wel mogelijk. De gemeente ziet in de naar voren gebrachte onzekerheden over de effecten van Haven-Stad voor de bestaande bedrijfsvoering aanleiding het onderzoek naar deze effecten versneld te laten uitvoeren. Het uitvoeren van dit onderzoek zal worden toegevoegd aan de uitvoeringsagenda van de Ontwikkelstrategie.

- 10.3 In hoofdstuk 4.1 over impact op bestaande bedrijvigheid wordt duidelijkheid over ruimtelijke plannen nog niet opportuun genoemd. Voor bedrijven is het juist van belang nu al over deze plannen na te denken en opties af te wegen. Het lijkt alsof de gemeente nog geen strategie heeft met betrekking tot het verplaatsen of beëindigen van bedrijfsactiviteiten. Wel wordt gesteld dat 'de verwachting is dat er onder goede marktcondities een grote bereidheid is van zittende grondeigenaren om mee te transformeren'. Niet duidelijk is of met grondeigenaren grondgebruikers wordt bedoeld.

Antwoord:

Zie beantwoording onder 10.1 en 10.2. Met grondeigenaren wordt in de ontwikkelstrategie bedoeld die partijen die een juridisch recht bezitten op het gebruik van de betreffende grond (erfpacht) en/of eigenaar zijn van de grond.

- 10.4 In hoofdstuk 7.5.1 over omgang milieuruimte bestaande bedrijven, worden alternatieven gepresenteerd voor actieve inperking van milieugebruiksruimte van bedrijven. Alle alternatieven werken nadelig voor het bedrijf van adressant, aangezien de economische ontwikkelruimte hierdoor onmogelijk gemaakt of ingeperkt wordt.

Antwoord:

De drie alternatieven die onderzocht zijn, hebben een verschillende impact op de bestaande bedrijven. Alternatief 1 heeft geen beperkende werking op de milieuruimte van bestaande bedrijven. De twee andere alternatieven hebben inderdaad meer impact op de aanwezige milieuruimte van bedrijven. Teneinde te voorkomen dat de vestiging van nieuwe "zware" bedrijven de gewenste transformatie zal bemoeilijken, is de gemeente voornemens de vestiging van nieuwe bedrijven in (de direct nabijheid van) Haven-Stad te beperken tot milieucategorie 3.1. Hiervoor is nadere besluitvorming noodzakelijk. Deze beperking geldt in beginsel niet voor gevestigde bedrijven. Bij een eventuele uitplaatsing van een "grote lawaaimaker" komt geluidruimte vrij die niet vanuit andere percelen kan worden opgevuld, omdat de geluidruimte door het geluidruimteverdeelplan gekoppeld blijft aan het perceel. Via het zonebeheerplan kan worden beoordeeld in hoeverre de uitplaatsing kan leiden tot een verkleining van de geluidzone.

- 10.5 De aanduiding ontwikkelingsfasering en toekomstscenario's in achtergrondrapportage geluid komen niet overeen. Overal wordt gesproken van ontwikkelfase 1 t/m 4, alleen in achtergrondrapportage geluid wordt gesproken over toekomstscenario 3 en 4. Adressant verzoekt voor het geluidsrapportage dezelfde fasering uit te werken, zodat ook het onderscheid inzichtelijk wordt voor toekomstscenario's in fase 3 en 4.

Antwoord:

In het achtergrondrapport geluid wordt dit aangepast door de naamgeving te verduidelijken. Voor geluid wordt overigens wel onderscheid gemaakt tussen fase 3 en 4. In fase 3 worden de gezoneerde terreinen Alfadriehoek en Cornelis Douwes 0-1 ontwikkeld en zijn deze derhalve geen onderdeel meer van het gezoneerde industrieterrein. Hierdoor neemt de geluidbelasting voor deze en omliggende gebieden af. In fase 4 wordt uitgegaan van de ontwikkeling van de Coen- en Vlothaven en is dit terrein geen onderdeel meer van het gezoneerde industrieterrein, waardoor de geluidbelastingen verder afnemen.

- 10.6 In hoofdstuk 4.2 wordt bij het bedrijf van adressant uitgegaan van SBI-code 2399 voor minerale productenfabrieken. Gezien de werkzaamheden vallen zij (volgens adressant) onder SBI-code 52241-3 Laad- los en overslagbedrijven t.b.v. zeeschepen. Hierbij veranderen de bijbehorende richtafstanden aanzienlijk, namelijk voor geur van 30 naar 50 meter, voor stof van 30 naar 700 meter en voor geluid van 100 naar 1000 meter.

Antwoord:

In de gegevens van de Kamer van Koophandel worden de activiteiten van adressant beschreven als 'handelsbemiddeling in brandstoffen, ertsen, metalen en chemische producten (SBI 4612)' en 'groothandel in zand en grind (SBI 46735)'. Echter deze beschrijving dekt niet de aard van de activiteiten die binnen de inrichting plaatsvinden. De SBI code 52241-3 die in de zienswijze van adressant genoemd wordt, geeft een reële beschrijving van de werkelijke activiteiten. De rapportage geur en stof is hierop aangepast. De richtafstand voor stof wordt hiermee 500 meter (op basis van gemengd gebied).

- 10.7 In hoofdstuk 6.4.7 over externe veiligheid wordt het bedrijf van adressant in figuur 6-21 aangeduid als een BEVI inrichting met invloedsgebied met straal van 110 meter. Deze aanduiding is aangemerkt op basis van een inventarisatie. Adressant verneemt graag op basis van welke informatie deze aanname is gedaan.

Antwoord:

De opmerking is terecht dat het bedrijf van adressant geen BEVI inrichting is en dat daarmee de informatie op de risicokaart Provincie Noord-Holland (als zijde de bron voor de inventarisatie) verouderd is. De risicokaart zal hierop geactualiseerd worden. In de rapporten zal het bedrijf van adressant niet meer als Bevi-inrichting aangemerkt worden.

- 10.8 Als de gemeente het geschetste tijdschema serieus neemt, moeten zij nu al met adressant om de tafel om afspraken te maken voor de komende 8 tot 12 jaar.

Antwoord:

Met adressant en andere bedrijven is reeds overleg gevoerd over deze situatie. In dit overleg is aangeboden dat de gemeente samen met adressant alternatieve vestigingslocaties in kaart gaat brengen.

Adressant 11 (Bond van Volkstuinders)

- 11.1 Volgens adressant zou het Westerpark niet binnen de projectgrenzen van Haven-Stad getrokken moeten worden. Het park is nu al intensief in gebruik bij de huidige bewoners van bestaande buurten en kan op gezette tijden nauwelijks aan de vraag voldoen, het is er zo druk dat bijna onhoudbare situaties ontstaan. Op basis van de informatie over de huidige en toekomstige situatie kan de druk op de bestaande groenvoorziening in beeld worden gebracht.

Antwoord:

Het Westerpark zal ook voor de bewoners/werkenden in Haven-Stad van grote betekenis zijn. Om deze reden maakt het park deel uit van Haven-Stad. Terecht wordt gewezen op de nu reeds grote druk op het park. Mede hierom dient de bruikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van het Westerpark verder te worden vergroot. Aan deze opgave wordt reeds gewerkt. Voorwaarde is wel dat op termijn privaat groen, zoals volkstuinen, meer publiek toegankelijk worden en dat daarbinnen geleidelijk meer ruimte voor andere, passende functies komen. Het gebruik daarvan gaat anders worden.

- 11.2 Adressant vindt de hoeveelheid groenvoorziening onvoldoende, of op z'n hoogst heel bescheiden. In de nieuwe wijken zelf zou voldoende groen moet komen om de behoefte van de bewoners daar te dekken. Op vrije kavels wordt echter geen norm gehanteerd.

Antwoord:

De Ontwikkelstrategie is een plan op hoofdlijnen voor de lange termijn. Accurate schattingen voor inwoneraantallen en de verwachte druk op maatschappelijke en groenvoorzieningen zijn daarom op dit moment niet mogelijk. Hoewel een definitief programma nu nog niet opportuun is, wordt binnen Haven-Stad wel gestreefd naar voldoende en goed verspreide groen- en recreatie voorzieningen. De bedoeling is om circa 16 m² groen per huishouden, een vaker onder andere door Amsterdam gehanteerde norm, te realiseren.

- 11.3 Adressant geeft met oog op de beoogde doorgaande fietsroutes het de eeuwenoude polderverkaveling met monumentale waarden niet mag worden geschaad. De voorgestelde fietsroutes zorgen voor versnippering van de bestaande kwaliteiten in het park.

Antwoord:

Om te voorkomen dat mensen de auto nemen, wordt het fietsnetwerk verbeterd. Uitgangspunt is dat er veilig gefietst kan worden zowel voor de fietsers zelf als voor de overige gebruikers. Bij het ontwerp zal daarnaast in overleg met gebruikers en het stadsdeel gekeken worden hoe de fietspaden op zodanige wijze kunnen worden aangelegd dat de verkaveling zo min mogelijk wordt verstoord en de leefbaarheid in het gebied voldoende wordt gewaarborgd.

- 11.4 Op het punt van gezondheid en het bevorderen van beweging willen we graag toevoegen dat de tuinparken hiervoor van onschatbare waarde zijn. Tuinieren nodigt per definitie uit tot bewegen.

Antwoord:

Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen. Het bevorderen van bewegen voor zo veel mogelijk mensen is een belangrijk onderdeel van de ontwikkelstrategie Haven-Stad. Daarbij zijn de principes van de Amsterdamse beweeglogica toegepast.

- 11.5 De tuinparken spelen een belangrijke rol voor de waterbestendigheid, het tegengaan van hitte-eilanden en het voorzien van schone lucht (nog los van het feit dat zonne-energie, hergebruik en composteren hier aan de orde van de dag zijn).

Antwoord:

De gemeente onderkent dat het Westerpark een belangrijke functie heeft voor waterbestendigheid, het tegengaan van hittestress en het voorzien van schone lucht. In het MER Haven-Stad wordt hier aandacht aan besteed. Het Westerpark behoudt in de plannen voor Haven-Stad deze functies, sterker nog: deze functies worden waar mogelijk verbeterd.

- 11.6 Adressant kan zich niet vinden in de stelling dat het Westerpark direct langs de randen hoogbouw moet krijgen om het in te kaderen. Het park dreigt hiermee te worden 'overschaduwd' door hoge torens en het leidt tot schaalverkleining. De belevingswaarde van een groene ruimte verandert sterk als vandaaruit de stad overal te zien is en zichtbaar opdringt. Adressant stelt voor om de torens te zetten op grotere afstand van de parkranden, meer naar het noorden en westen.

Antwoord:

De gemeente is van mening dat een groot park baat heeft bij een stedelijke rand, zodat het als een stadspark kan functioneren. De omvang van het Westerpark kan een hoge bebouwingsrand aan. Uit het Groot Groenonderzoek blijkt dat succesvolle parken baat hebben bij interactie met de omgeving.

- 11.7 Adressant stelt dat in het MER wel uitgebreid aandacht is besteed aan de Agenda Groen van de gemeente, maar dat het groen verder niet als thema wordt behandeld. Dit heeft tot gevolg dat in de MER volstrekt ten onrechte geen aandacht wordt besteed aan de effecten van de plannen op de groenwaarden en -beleving. Adressant vraagt om in de MER het thema groen op te nemen en de effecten op dit onderwerp te laten onderzoeken.

Antwoord:

Het thema groen is opgenomen in het MER. De effecten van de plannen zijn op de diverse natuur- en groengebieden op hoofdlijnen in beeld gebracht. Zodra de plannen concreter zijn, kunnen deze effecten ook nader beschouwd worden. De ontwikkeling van nieuw groen is een belangrijk onderdeel van de plannen en is als zodanig ook benoemd in het spelregelkader.

Adressant 12 (Havenbedrijf Amsterdam N.V.)

- 12.1 De toekomst van de in Minervahaven, Alfadriehoek en Coen- en Vlothaven gevestigde bedrijven, met name de kapitaalintensieve havenbedrijven is hierdoor onzeker, zowel in de transformatieperiode als in de mogelijke eindsituatie. Met de keuze om niet 20.000 (Transformatiestrategie 2013) maar mogelijk 70.000 woningen in dit gebied te accommoderen lijkt onvoldoende rekening te zijn gehouden met de belangen van het bedrijfsleven. De milieuruimte van de bedrijven komt onder druk te staan. Een sterke toename van het aantal bewoners vergroot de waarschijnlijkheid op klachten, zelfs als bedrijven binnen de wettelijke normen opereren.

De Ontwikkelstrategie en de MER houden in de tijdsfasering weliswaar rekening met bestaande afspraken zoals het Convenant Houthavens/NDSM (2009) en het Coalitieakkoord 2014 -2018, maar benoemen de beperkende (milieu-) effecten die beoogde verstedelijking kan hebben op de havenactiviteiten onvoldoende. De MER laat zien hoe er ruimte gemaakt kan worden voor verstedelijking zonder daarbij aan te geven welke ruimte er voor bestaande en nieuwe bedrijvigheid overblijft. De toepassing van de Crisis en Herstelwet / Stad en Milieu benadering suggereert dat alles moet wijken voor het realiseren van woningbouw. De consequenties voor de huidige en toekomstige bedrijvigheid in de haven, en daarmee voor de ambities van het Havenbedrijf, lijken volgens adressant niet of nauwelijks mee te zijn gewogen.

Antwoord:

Het MER beschrijft de milieueffecten van realisatie van Haven-Stad en niet de effecten op de bestaande bedrijfsvoering van bedrijven. Er wordt (mede op verzoek van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode.

Woningbouw wordt slechts onder strenge voorwaarden en veelal na het toepassen van maatregelen toegestaan. Belangrijk element in dit proces is de zogenaamde informatieplicht. Om een toename van klachten te voorkomen, worden aan nieuwe bewoners de keuzes op het gebied van een hogere geluidbelasting en mogelijk ook andere milieuthema's (zoals geur en stof) toegelicht en vastgelegd.

- 12.2 Indien de gemeente vasthoudt aan de toenadering van wonen en industrie, dienen een transformatiefonds én andere maatregelen te worden ingezet, opdat het ondernemingsklimaat van de bedrijven goed genoeg blijft en de leefbaarheid voor de toekomstige bewoners niet in het geding komt.

Antwoord:

In de Ontwikkelstrategie is opgenomen dat onderzocht wordt in hoeverre het innovatiefonds dat is opgericht ten behoeve van de herontwikkeling van de Houthavens en NDSM-werf kan worden uitgebreid en voor Haven-Stad kan worden ingezet voor bijvoorbeeld innovaties bij bedrijven die de milieubelasting beperken.

- 12.3 Met betrekking tot mobiliteit vindt adressant dat de effecten van de keuzes op het huidige en geprognosticeerde goederenvervoer vanuit de haven, voor zowel de transitieperiode als voor het eindbeeld, niet voldoende inzichtelijk is gemaakt, denk hierbij onder meer aan de doorstroming van vrachtverkeer en de impact op het Basisnet (Externe Veiligheid). Daarnaast wordt voor de Noord-Zuidverbinding aandacht gevraagd voor tijdige oplossingen die de scheepvaart naar het achterland niet hindert. De voorgestelde maatregelen zijn wellicht onvoldoende. De haalbaarheid van deze maatregelen dienen in nauw overleg met de daar zittende bedrijven en ons te worden onderzocht. Deze druk op milieuruimte en bereikbaarheid heeft een beperkende invloed op de operatie van de bedrijven en verslechtert het investeringsklimaat van de haven. Dit acht adressant onwenselijk.

Antwoord:

De gemeente onderkent het belang van goede bereikbaarheid van het Havengebied. Daarom wordt ook een zeer omvangrijk mobiliteitspakket voorgesteld dat randvoorwaardelijk is voor de ontwikkeling van Haven-Stad. In de verkeersstudies is het goederenvervoer en de autonome groei hiervan meegenomen zodat er voldoende rekening wordt gehouden met deze verkeersstroom. Ook de autonome groei van het vervoer van gevaarlijke stoffen is betrokken aangezien dit in het Basisnet is opgenomen. Op de leefomgevingsfoto en het spelregelkader wordt het uitgangspunt toegevoegd dat menging van beroeps- en recreatievaart niet (zondermeer) toegepast mag worden. De gemeente zal het Havenbedrijf en de bedrijven uiteraard betrekken bij de uitwerking van oplossingen voor de noord-zuidverbinding.

- 12.4 In de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 staan de condities opgenomen waaraan moet worden voldaan om tot een positief transformatiebesluit te komen. Eveneens is in de besluiten vastgelegd dat Amsterdam over deze ontwikkelingen met de partners in de regio zal overleggen. Adressant stelt daarom voor om de partners van het Bestuursplatform nauw bij het komende proces te betrekken. Daarnaast moet bij een positief Transformatiebesluit de gemeente er alles aan doen om de bestaande bedrijven voor het Noordzeekanaalgebied te behouden en elders in het gebied te vestigen. Dit kan extra druk leveren op de realisering van nieuw havenareaal in het noordelijk deel van de Houtrakpolder, zoals beschreven in de Visie Noordzeekanaalgebied 2040. Adressant vraagt opnieuw aandacht hiervoor.

Antwoord:

De partners in het Noordzeekanaalgebied worden actief betrokken bij de verdere uitwerking van de Ontwikkelstrategie, dit is onder andere afgesproken in het bestuurlijk platform Noordzeekanaalgebied van 15 september 2017. Zowel het Havenbedrijf als de NZKG partners zullen in de toekomst nauw worden betrokken bij het te nemen transformatiebesluit medio 2025. Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transformatiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transformatiebesluit zal de gemeente wel actief

bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transformatieloods).

- 12.5 In paragraaf 6.4.3 is de conclusie dat mengen van wonen en bedrijven met categorie 4.2 of hoger lastig is. Er moeten bepaalde keuzes gemaakt worden om wonen mogelijk te maken maar bedrijven niet onevenredig aan te tasten. Adressant ziet graag inzichtelijk gemaakt welke dit zijn.

Antwoord:

Menging met bedrijven boven milieucategorie 3.1 en in sommige gevallen milieucategorie 2 is niet zonder meer mogelijk. Dit betekent dat diverse bestaande bedrijven niet mengbaar zijn. In het MER is in beeld gebracht waar dit het geval is en welke voorkeursstrategie hiervoor gehanteerd kan worden. De verdere uitwerking en de concrete mate van mening zal op gebied/perceelniveau uitgewerkt worden in de diverse op te stellen planologische besluiten. Hierbij worden de betreffende bedrijven vroegtijdig en actief betrokken.

- 12.6 In paragraaf 7.3.2: volgens adressant heeft een kettingbeding een beperkte werking omdat dit nieuwe bewoners niet het recht ontnemt te klagen en zo mogelijk druk op politiek leggen om de milieuruimte van bedrijven te beperken. Daarnaast leven mensen ook graag buiten en kun je niet alleen volstaan met een goed binnenklimaat te garanderen. De situatie en alternatieven zoals die voor geluid worden voorgesteld zouden ook moeten doorgewerkt worden voor luchtkwaliteit en mogelijk voor externe veiligheid.

Antwoord:

Via een kettingbeding en/of andere vormen van communicatie is het de bedoeling nieuwe bewoners actief te wijzen op keuzes die gemaakt om woningbouw in een milieubelast gebied mogelijk te maken. Voor luchtkwaliteit en externe veiligheid ontstaan naar verwachting geen situaties die anders zijn dan op andere plaatsen in Amsterdam waardoor hier geen specifieke communicatie naar bewoners in is voorzien.

- 12.7 Paragraaf 8.5: 3 mol/ha/jaar is een significante bijdrage. Of een bijdrage significant is, is in de huidige wetgeving onder het PAS regime niet meer relevant. Adressant stelt dat het er in dit regime om gaat of er voldoende ruimte is in segment 1 of 2 om dit project ontwikkelruimte toe te bedelen.

Antwoord:

In het PAS wordt inderdaad uitgegaan van diverse segmenten waarbij het relevant is of er voldoende ontwikkelruimte is of dat een project als prioritair project is aangemeld. Voor Haven-Stad is een eerste verkenning uitgevoerd voor stikstof, waaruit blijkt dat de bijdragen (uitgaande van transformatie van een fase in één keer) beperkt zijn en dat er nog voldoende ruimte is voor deze beperkte bijdrage. In paragraaf 8.5 wordt niet aangegeven dat deze 3 mol significant is. Er wordt juist genuanceerd dat dit een worst-case berekening is, die in de praktijk niet voor zal komen.

- 12.8 Graag ziet adressant inzichtelijk gemaakt of, en zo ja wanneer, de beoogde transformatie een knelpunt oplevert ten aanzien van bestaande dan wel toekomstige wachtplaatsen en bunkerschepen.

Antwoord:

De contouren van bestaande wachtplaatsen en bunkerschepen zijn op dit moment geen belemmering voor de transformatie van Haven-Stad. Pas op het moment dat woningbouwplannen in de nabijheid van deze schepen aan de orde zijn, kan beoordeeld worden wanneer een knelpunt ontstaat. Vooralsnog zijn de bestaande contouren een uitgangspunt voor het niet situeren van gevoelige bestemmingen binnen deze contouren. Overigens zijn woningbouwplannen op de plaatsen voorlopig nog niet aan de orde. Voor eventueel toekomstige wachtschepen en bunkerschepen geldt dat deze rekening moeten houden met de dan geldende planologisch toegestane woningbouw.

- 12.9 De transportroutes zijn cruciaal voor de haven, zowel over weg, spoor als water. Adressant vraagt wat het effect is van Haven-Stad op de groei mogelijkheden die nodig zijn om het havengebied nog steeds te kunnen bedienen in relatie met Basisnet.

Antwoord:

Het Basisnet is wettelijk vastgelegd, alsmede de daarbij horende aantallen vervoerde gevaarlijke stoffen en risicocontouren. Er wordt vanuit gegaan dat Haven-Stad geen impact heeft op de werking van het Basisnet en dat met het Basisnet en bijbehorende contouren in de transformatie rekening wordt gehouden.

- 12.10 Er wordt gekeken naar de belemmeringen voor de ontwikkeling van Haven-Stad en niet naar de belemmeringen die de ontwikkeling van Haven-Stad op de bestaande bedrijvigheid heeft en in welke fase dit optreedt. Hier dient dan rekening gehouden te worden met zowel het transitie gebied als wel dat wat zich buiten het transitie gebied bevindt zoals de petroleum haven. Welke fase brengt welke consequenties met zich mee voor welk gebied? Wat zijn de consequenties voor de aan en afvoer van gevaarlijke stoffen op weg, water en spoor? Welke consequenties heeft de nieuwe Omgevingswet, met name het groepsrisico, voor de bestaande bedrijven in welke fase? In het transitiegebied en daarbuiten, petroleumhaven.

Antwoord:

Er wordt (mede op verzoek van de ORAM) een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transformatieperiode. De gemeente zal een verkennend onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie.

De aanwezige contouren van alle risicobronnen zijn in principe randvoorwaardelijk voor de mogelijkheden in een gebied. De systematiek van de Omgevingswet is zoveel als mogelijk reeds toegepast bij het externe veiligheidsonderzoek door de Omgevingsdienst. Als hier wijzigingen in optreden, dan wordt dit aangepast op de leefomgevingsfoto en in het spelregelkader.

- 12.11 Bij de realisatie van de nieuwe ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de externe veiligheidsrisico's van de aanwezige bedrijven, transportroutes en buisleidingen.

Voor dit thema gelden daarom ook gebiedsgerichte spelregels waarbij de ligging van de nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten binnen of buiten de invloedsgebieden van de risicobronnen relevant is. Het achtergrondrapport geeft weinig inzicht op de toekomstige belemmeringen en in welke fase deze optreden niet alleen voor het transitie gebied maar ook in de eindsituatie

Antwoord:

Zie de beantwoording bij punt 12.10.

- 12.12 De zorgen van het Centraal Nautisch Beheer zitten vooral bij de jarenlange transitiefase en hoe ten tijden hiervan wordt omgegaan met de bestaande beroepsvaart en mogelijk toenemende recreatievaart. Paragraaf 7.4.5: hierin behoort volgens adressant de menging beroeps- en recreatievaart te staan. Ook in de ontwikkelstrategie komt het aspect waterveiligheid niet tot zijn recht.

Antwoord:

Het uitgangspunt dat menging van beroeps- en recreatievaart niet (zondermeer) toegepast mag worden, zal als spelregel expliciet opgenomen worden in de leefomgevingsfoto.

- 12.13 De doorvertaling van de conclusies uit het achtergrondrapport naar het MER hoofdrapport is volgens adressant mager; de ligplaatsen en vrijwaringszone zijn wel opgenomen, maar de menging beroeps- en recreatievaart niet. Voor een compleet beeld van de reactie verwijst adressant naar de reactie van het Centraal Nautisch Beheer.

Antwoord:

Het MER voor Haven-Stad bestaat uit het hoofdrapport, inclusief alle bijlagen. Voor de menging van beroeps- en recreatievaart, zie beantwoording onder 12.12.

- 12.14 Paragraaf 6.4.1 over individuele bedrijven en windturbines. In de huidige situatie/referentiesituatie zijn hogere milieucategorieën mogelijk, omdat er nog geen woningen aanwezig zijn. De gemeenteraad heeft besloten dat dit gebied geschikt is voor de vestiging van dit soort bedrijven. Er geldt voor windturbines een maximale richtafstand van 300 meter voor geluid. De provincie hanteert echter een afstand van 600 meter tot woningen. Hierdoor zullen er minder woningen in Haven-Stad gerealiseerd kunnen worden.

Antwoord:

Voor de aanwezige windturbines zijn vaste en berekende contouren voor externe veiligheid, slagschaduw en geluid bekend. Deze contouren zijn overgenomen in het MER. De genoemde 600 meter vanuit de Provinciale Ruimtelijke Verordening geldt voor de plaatsing van een nieuwe windturbine ten opzichte van gevoelige bestemmingen. Indien woningen in de nabijheid van windturbines worden gepland, dient eerst nader onderzoek plaats vinden naar de milieueffecten van de windturbines. Afhankelijk van het nader onderzoek wordt de afstand van gevoelige functies zoals woningbouw tot de bestaande windturbine definitief bepaald.

- 12.15 Paragraaf 6.4.1 over spoorweg- en metrogeluid. Adressant vraagt wat het effect is van de treinen die heen en weer rijden naar het toekomstige emplacement voor reizigersmaterieel in Westpoort als onderdeel van het PHS.

Antwoord:

De prognoses vanuit PHS zijn meegenomen in de berekeningen. Het effect op de geluidbelasting is vrijwel nihil. De specifieke impact van het emplacement Westhaven is niet meegenomen. Dit is nog te onzeker en onduidelijk. PHS zal Haven-Stad ook als autonome ontwikkeling moeten beschouwen en als zodanig beoordelen.

- 12.16 Paragraaf 6.4.1 over wegverkeersgeluid. Adressant vraagt waarom in tegenstelling tot de andere geluidbronnen hier de grenswaarden niet worden genoemd.

Antwoord:

De normstelling voor wegverkeerslawaai is complex. Er is gekozen voor een publieksvriendelijke beschrijving. In het achtergrondrapport staan de grenswaarden wel beschreven.

- 12.17 Paragraaf 6.4.1 conclusie. Hier ontbreekt de conclusie uit het akoestisch rapport dat het gaat om een gecumuleerde geluidbelasting met de kwalificatie matig tot ruim onvoldoende, in hoofdzaak veroorzaakt door wegverkeer en railverkeerslawaai, hetgeen op gespannen voet staat met een gezonde leefomgeving.

Antwoord:

De conclusie is het achtergrondrapport geluid staat er zonder context en is daarom te kort door de bocht. Er is een nadere toelichting toegevoegd. De classificatie matig tot ruim onvoldoende komt voort uit de GES-systematiek. Op zich klopt de beoordeling, maar het mist duiding. De gebieden die als ruim onvoldoende geclassificeerd kunnen worden, komen overeen met GES-klasse 7 (de schaal loopt tot en met 8). De geluidbelasting die hierbij hoort is 68 tot en met 72 dB. Deze waarden komen inderdaad voor in Haven-Stad, maar alleen direct langs de A10, op zeer korte afstand. Dit betreft een zeer klein gebied, waar niet zondermeer woningen worden gesitueerd, zie ook de leefomgevingsfoto en het spelregelkader. Hierin is een afweging opgenomen over waar en onder welke voorwaarden woningbouw mogelijk is. Hierbij is de GGD nauw betrokken.

- 12.18 Paragraaf 6.4.3 over milieuzonering. Het zou volgens adressant nuttig zijn om ook een figuur op te nemen met de milieucategorieën uit de bestemmingsplannen van Westpoort, met name Petroleumhaven/Jan van Riebeeckhaven en Distributiecentrum, net buiten de ring en de bijbehorende richtafstanden.

Antwoord:

De suggestie is overgenomen in het MER.

- 12.19 Paragraaf 6.4.4 over geur. Blijkens figuur 6.18 heeft Eurotank ook een geurcontour. Niet duidelijk is welke invloed deze geurcontour heeft op het aantal te realiseren woningen en/of de leefbaarheid in het gebied van de Coenhaven zodra dat ontwikkeld gaat worden.

Antwoord:

In de conclusie van die paragraaf wordt verwezen naar de leefomgevingsfoto en het spelregelkader waarin deze afweging is opgenomen.

- 12.20 Stof en grof stof. Het schrootbedrijf Alba Scrap Metals op de hoek Neptunus-/Mercuriushaven is niet opgenomen. Dit is volgens adressant een bron van fijn en grof stof die ook invloed kan uitoefenen.

Antwoord:

De opmerking is gegrond. Het bedrijf Amsterdam Scrap Terminal (Vlothavenweg 1) is toegevoegd aan het MER en het achtergrondrapport Geur en Stof, met dien verstande dat hiervoor een richtafstand voor stof geldt van 100 meter.

- 12.21 Paragraaf 6.4.9 Conclusie. Met duidelijke spelregels is lichthinder van de bedrijven (in Westpoort) te voorkomen. De plannen leiden dus ook op dit gebied mogelijk tot verzwaring van de lasten van de bedrijven in Westpoort.

Antwoord:

Er hoeft niet noodzakelijkerwijs een beperking of verzwaring van de lasten van bedrijven in Westpoort te zijn om lichthinder te voorkomen. Het situeren van (slaapkamer)ramen van de lichtbron af of andere maatregelen zijn ook goed mogelijk. Dit is maatwerk dat per ruimtelijk plan beschouwd zal moeten worden. Deze nuancering wordt toegevoegd in het MER.

- 12.22 Paragraaf 6.6.1 Haven- en industriegebied. Het lijkt ons zinvol om ten aanzien van Coen- en Vlothaven ook te vermelden hoeveel de toegevoegde waarde hier oplevert en dat dit het meest intensief en optimaal gebruikte stukje haven is, dat niet meer elders opgebouwd kan worden.

Antwoord:

In het MER is op diverse plaatsen het belang en de functie van de Coen- en Vlothaven beschreven en onderkend in de Ontwikkelstrategie. De aangedragen toevoeging wordt niet toegevoegd.

- 12.23 Paragraaf 7.2.3 over routing autoverkeer. Adressant geeft aan dat in beide alternatieven wordt voorgesteld om de Nieuwe Hemweg op te waarderen naar 2x2 rijstroken. In de huidige situatie staan al regelmatig files bij de oprit naar de Coentunnel. Zonder maatregelen om de capaciteit van de oprit te verbeteren zullen de files volgens adressant hier alleen maar toenemen en een negatieve invloed hebben op leefbaarheid van de Alfadriehoek, de zuidelijke rand van het Coen en Vlothavengebied en de Minervahaven.

Antwoord:

De uitbreiding van de Nieuwe Hemweg zal nader onderzocht worden en hierin worden uiteraard ook de diverse kruisingen en op- en afritten beschouwd. Het doel is om dat zowel de bestaande bedrijvigheid als de nieuw te ontwikkelen gebied optimaal ontsloten worden.

- 12.24 Paragraaf 7.3 over keuzes voor een gezonde leefomgeving. Haven-Stad is een intensief gebruikt gebied met een relatief hoge milieubelasting. Dit vertaalt zich bijvoorbeeld in hogere geluidwaarden rondom het havengebied. Dit is volgens adressant niet zozeer door de hogere geluidwaarden van het havengebied maar vooral door het wegverkeerslawaai.

Antwoord:

Gedoeld wordt op de hogere geluidbelasting als gevolg van industrie dat op andere plaatsen in Amsterdam niet als zodanig aanwezig is.

- 12.25 Paragraaf 7.3.1 over schone lucht. De keuze voor het voorkeursalternatief 3 leidt opnieuw tot lastenverzwaring voor de bestaande bedrijven.

Antwoord:

De milieuzone wordt per te ontwikkelen fase uitgebreid. Waar nodig wordt gekeken naar overgangssituaties. Maar een gezonde lucht is in het belang van zowel bewoners als bedrijven.

- 12.26 Paragraaf 7.3.2 over waarborgen leefomgevingskwaliteit. In figuur 7.20 wordt volgens adressant een incompleet beeld geschetst. Voor buiten stedelijke wegen zoals de A10 en A5 gelden strengere normen. Verzuimd is om dat in beeld te brengen en de gevolgen daarvan duidelijk in beeld te brengen.

Antwoord:

De figuur wordt aangepast. Op de leefomgevingsfoto en het spelregelkader is de strengere normering wel onderscheidend opgenomen.

- 12.27 Het is voor adressant onduidelijk hoe oprukkende woonbebouwing een neutraal effect kan hebben op de impact op bestaande bedrijven, ondanks de voorgestelde maatregelen die we toejuichen. Echter in het dashboard staat dit aangegeven als positief, hetgeen volgens adressant volledig onjuist is en niet in overeenstemming met de tekst. En bovendien niet consistent met de resultaten van paragraaf 7.5.1 waar wel een negatief effect gescoord wordt.

Antwoord:

De opmerking is gegrond. Per abuis is de tekst inderdaad niet in overeenstemming met de tekst. Er wordt conform de tekst een neutrale beoordeling toegekend in de figuur.

- 12.28 Paragraaf 7.3.3 over gezondheid, alternatief 2. In dit alternatief wordt het begrip 'aangename zijde' geïntroduceerd. Behoudens geluidsluw moet deze ook schoon (luchtinlaat ventilatie) en indien mogelijk aantrekkelijk (groen) is. Adressant vraagt wat de criteria zijn voor een geluidsluwe zijde? De indruk ontstaat dat wordt afgeleden van een duidelijke lijn met een stille zijde naar onduidelijke ruimere criteria en een verdere glijdende schaal. In het dashboard wordt hier ook aangegeven dat deze alternatieven positief scoren voor bedrijven. Ook hier is adressant van mening dat de oprukkende woonbebouwing negatief uitpakt voor de bestaande bedrijven en met de maatregelen heel misschien neutraal meer zeker niet positief.

Antwoord:

De beoordeling voor bestaande bedrijvigheid is puur gegeven op het aspect gezondheid dat positiever wordt voor de bestaande bedrijven. De oprukkende woningbouw is bij deze hoofdkeuze niet gescoord. Met het aangename zijde beleid wordt het beleid flexibeler en is meer ruimte voor maatwerk.

- 12.29 Paragraaf 7.4.1 over energievoorziening. Volgens adressant is er geen duidelijk keuze voor een voorkeursalternatief aangegeven.

Antwoord:

De constatering is juist. Dit zal nader uitgewerkt worden in de komende periode.

- 12.30 Paragraaf 7.5.1 over omgang milieuruimte bestaande bedrijven, alternatieven 2 en 3: Uit een eerder onderzoek in 2012 in het kader van de voorbereidingen voor de PIP Aanpassing geluidzones Westpoort en HoogTij, naar bij bestaande bedrijven 'onbenutte milieuruimte' is

gebleken dat die er nauwelijks is en voor zover er enige 'onbenutte milieuruimte' in de vergunning aanwezig was waren de effecten op de omgeving zeer beperkt. Van deze maatregelen kan dus geen noemenswaardige positief effect verwacht worden.

Antwoord:

De gemeente wil graag onderzoeken of een combinatie van maatregelen, zoals opgenomen in dit alternatief, mogelijk en wenselijk is. Hierbij worden uiteraard voorgaande onderzoeken in meegenomen en gekeken inspanning versus resultaten.

- 12.31 Het actief inperken van milieuruimte zal bedrijven volgens adressant negatief raken in plaats van 'kan bedrijven schaden'. Verder wordt volgens adressant wellicht ten onrechte de indruk gewekt dat het voor een groot deel van de bedrijven weinig tot geen gevolgen zal hebben. Zeker voor de grote bedrijven en bedrijven met enige milieu-invloed gaat dit volgens adressant niet op. Adressant ondersteunt een proactieve en transparante samenwerking met bedrijven in het transformatieproces van harte en verzoekt om waarborgen dat zowel de bedrijven, ORAM als Havenbedrijf hier actief blijvend bij betrokken zullen worden.

Antwoord:

De gemeente zet in op het optimaliseren van de milieuruimte en niet op het actief inperken van milieuruimte. Onderdeel daarvan is het maximeren van de toegestane milieucategorie voor nieuwe bedrijven. Teneinde te voorkomen dat de vestiging van nieuwe "zwarte" bedrijven de gewenste transformatie zal bemoeilijken, is de gemeente voornemens de vestiging van nieuwe bedrijven in (de directe nabijheid van) Haven-Stad te beperken tot milieucategorie 3.1. Hiervoor is nadere besluitvorming noodzakelijk. Deze beperking geldt in beginsel niet voor gevestigde bedrijven.

- 12.32 Paragraaf 7.5.2 over transformatie Coen- en Vlothaven. In deze paragraaf wordt volgens adressant het geluid/de milieubelasting afkomstig van de industrie geheel los behandeld van de geluidbelastingen/milieubelastingen ten gevolge van de verkeerswegen, waardoor een beeld ontstaat alsof grote verbeteringen bereikt kunnen worden door de bedrijven aan te pakken. Echter als meer integraal naar de gebieden gekeken zou worden wordt volgens adressant duidelijk dat de gecumuleerde effecten veel minder zijn dan voorgespiegeld.

Antwoord:

Wegverkeerslawaai is anders dan industrielawaai. Voor veel gebieden verder van de A10 vandaan, zal industrielawaai de dominante geluidsoort zijn. De gemeente onderschrijft dat niet alleen naar industrielawaai gekeken moet worden.

- 12.33 Adressant noemt als aandachtspunt de mogelijkheid om beroepsvaart en privévaart te mengen en verwijst hiervoor naar de inhoudelijke reactie van het Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied.

Antwoord:

Zie hiervoor de beantwoording bij punt 12.12.

- 12.34 Volgens adressant heeft het toepassen van inwaartse zonerings (waarbij lichte bedrijvigheid aan de randen wordt gerealiseerd) duidelijke impact voor de bestaande bedrijven. Hetgeen

dus negatiever door adressant beoordeeld wordt dan het slechts negatief in de tekst en het dashboard.

Antwoord:

Het uitgangspunt is dat als een gebied ontwikkeld wordt, de bedrijvigheid met een milieucategorie hoger dan 3.1 (en voor sommige bedrijven vanaf milieucategorie 2) niet goed mengbaar is met woningbouw. Dit betekent dat bij de transformatie dergelijke bedrijven of verplaatst of ingepast moeten worden (met extra maatregelen). Nieuwe bedrijvigheid wordt aan de randen gesitueerd. Dit om ook te voorkomen dat bedrijven in aangrenzende gebieden mogelijk beperkt worden. Daarom is een licht negatieve beoordeling toegekend. Dit ook omdat bedrijven niet proactief beperkt worden, zoals in alternatief 3.

- 12.35 Paragraaf 8.3.1 over wegverkeersgeluid. Adressant stelt dat niet vermeld wordt dat ook een duidelijke toename van de 60 dB contouren in het Coen- en Vlothavengebied te constateren is ten gevolge van de A10 Coentunnelweg tussen de referentiesituatie en fase 4.

Antwoord:

De gemeente onderkent dat er een toename is van geluid, maar gezien het geringe verschil in contouren uit figuur 8-5 is het niet nodig dit expliciet te beschrijven.

- 12.36 Volgens adressant is het completer en transparanter om aanvullend op de constateringen voor de noord en zuid gebieden, te constateren dat in het middengebied geluidbelastingen tot boven de 60 dB(A) over blijven, waar dus geen woningen gebouwd kunnen worden. Hetgeen overigens nagenoeg helemaal valt binnen het gebied waar de geluidbelasting ten gevolge van de A10 ook te hoog zijn.

Antwoord:

Deze constatering wordt toegevoegd aan de tekst, waarbij in het spelregelkader een grens van 65 dB (industriegeluid) wordt gehanteerd voor nieuwe woningen.

- 12.37 Paragraaf 8.3.2 over effecten per fase. Op basis van figuur 8.5 kan adressant de conclusie voor fase 4 niet delen. Er is zelfs ten opzichte van de referentiesituatie een toename van wegverkeerslawaai ten gevolge van de Coentunnelweg in het Coen- en Vlothaven gebied. Niet alleen het industriegeluid maar ook het geluid van de A10 levert volgens adressant grote beperkingen voor de woonbebouwing op. Dit wordt ten onrechte niet beschreven. Het beschreven spelregelkader zal niet leiden tot een verbetering van de matige tot ruim onvoldoende geluidssituatie in het gebied en dus op gespannen voet met de doelstelling voor een gezond leefmilieu blijven staan.

Antwoord:

De gemeente is het niet eens met deze constatering. Er is sprake van een hogere geluidbelasting langs de A10. Dit geldt voor diverse gebieden in Amsterdam. Woningbouw is zonder maatregelen niet zonder meer mogelijk. In het spelregelkader worden extra compenserende maatregelen benoemd, die moeten leiden tot een gezond woon- en leefklimaat. Daarnaast zal door de realisatie van gebouwen het geluidsniveau in achterliggende gebieden ook afnemen. Dit is nu niet meegenomen en meegewogen in de afwegingen.

- 12.38 Paragraaf 9.3.2. Adressant vraagt wat de compensatieregeling inhoudt. In de figuur 9.4 wordt het verder isoleren dan tot de binnen grenswaarde uit de wet niet genoemd, terwijl dit in de voorgaande teksten wel als een goede oplossing vaak genoemd wordt. Deze maatregel komt wel terug in de compensatieregeling zoals beschreven in paragraaf 9.6. Echter in figuur 9.4 zijn de compensatiemaatregelen opgenomen als keuzemogelijkheden, waardoor niet zeker gesteld is dat de voor de gezonde leefomgeving beste maatregelen gekozen zullen worden. Hoe denkt de gemeente de juiste keuzes voor de gezonde leefomgeving te waarborgen?

Antwoord:

De compensatieregeling zoals opgenomen in het spelregelkader (en paragraaf 9.6) is leidend. Er zal een keuze gemaakt moeten worden uit meerdere compensatiemaatregelen. Er wordt samen met de GGD nog bekeken of bijvoorbeeld voor geluid niet één specifieke compensatiemaatregel ten alle tijden moet worden getroffen.

- 12.39 Paragraaf 9.5.1. Het beperken van de maximale milieucategorie voor nieuw te vestigen bedrijven in Haven-Stad tot milieucategorie 3.1 is volgens adressant een stevige beperking voor de ontwikkelingen van de bedrijven.

Antwoord:

De beperking geldt voor nieuw te vestigen bedrijven, voor bestaande bedrijven wordt een maatbestemming opgenomen. Het effect op de bestaande bedrijfsvoering zal dan ook beperkt zijn.

- 12.40 Paragraaf 10.3. Ten aanzien van monitoring meldt adressant dat de directheid van de impact pas optreedt als de milieuvergunning ingetrokken is, het bestemmingsplan aangepast is en eventueel het geluidruimteverdeelpplan aangepast is. Immers formeel kan een ander bedrijf niet geweigerd worden om de vrijgekomen plek in te nemen zolang een en ander niet formeel geregeld is.

Antwoord:

Deze constatering klopt. Er vinden alleen wijzigingen plaats op de leefomgevingsfoto op grond van formele besluiten.

- 12.41 Achtergrondrapport Geluid, paragraaf 3.3 over railverkeer. Het gestelde is volgens adressant niet compleet, er wordt niet gesproken over de effecten van het treinverkeer van en naar het nieuw te realiseren reizigeremplacement in Westpoort.

Antwoord:

Zie hiervoor de beantwoording bij punt 12.15.

- 12.42 Paragraaf 3.4 achtergrondrapport Geluid over industrielawaai. Adressant vraagt of de geanonimiseerde zonebeheermodellen voor Westpoort het PIP model betreft.

Antwoord:

Voor het berekenen van de geluidsniveaus is gebruik gemaakt van (geanonimiseerde) zonemodellen voor Westpoort en Cornelis Douwes aangeleverd door Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (zie hoofdstuk 3.4 in bijlage 4 van de MER).

12.43 Adressant heeft vragen over hoofdstuk 7 conclusies van achtergrondrapport Geluid:

- De gecumuleerde geluidsbelasting kan worden geclassificeerd als 'matig' tot 'ruim onvoldoende'. Dit staat volgens adressant op gespannen voet met de doelstelling van een goed en gezond leefklimaat uit de Ontwikkelstrategie.
- Men name daar waar zwaardere categorieën bedrijvigheid aanwezig zijn (categorie 4.1 en hoger) of er meerdere lichtere bedrijfscategorieën dicht bij elkaar zijn gelegen zullen met het oog op continueren van de bedrijfsvoering maatregelen nodig zijn om woningbouw mogelijk te maken. Dit betreft maatregelen bij de bedrijven (bijvoorbeeld geluidswerende maatregelen aan installaties of gebouwen, aanpassing bedrijfsvoering). Adressant vraagt of er onderzoek is gedaan naar realiteitswaarde en kosten van maatregelen bij de bedrijven?

Antwoord:

Voor wat betreft het eerste punt wordt verwezen naar de reactie bij punt 12.17. Ten aanzien van het tweede punt is in deze fase generiek gekeken en nog niet in detail naar mogelijke maatregelen (inclusief kosten en effectiviteit) bij bedrijven.

12.44 Paragraaf 6.1. Adressant stelt dat in de referentiesituatie van de MER moet ook rekening gehouden worden met de groei van de (zee)cruise of dit moet opgenomen worden in paragraaf 6.2.

Antwoord:

Een beschouwing over de (zee)cruise terminal is opgenomen in paragraaf 6.2.

12.45 Paragraaf 6.2 over Programma Hoogfrequent Spoor (PHS). In dit MER is voor het onderdeel geluid ook een inschatting gemaakt van de impact die PHS heeft op de geluidscontouren voor spoor. Dit is volgens adressant onvoldoende terug te vinden in het akoestisch rapport.

Antwoord:

In paragraaf 3.3 van het achtergrondrapport geluid is ingegaan op de impact van PHS.

12.46 Paragraaf 6.3.2. Volgens adressant laat figuur 6.6 een onwaarschijnlijk lage intensiteit op wegvak B zien. Gevraagd wordt aan te geven of dit klopt.

Antwoord:

De intensiteiten van de A10 zijn afkomstig van Rijkswaterstaat. Het bedoelde wegvak is enigszins lastig te interpreteren, omdat het de splitsing tussen A10 en A5 betreft. De gemeente gaat ervan uit dat de intensiteiten correct zijn.

Adressant 13 (Maritieme Afvalstoffen Inzameling Nederland B.V.)

13.1 In paragraaf 6.4.7 van het MER worden de bedrijven opgenomen welke aangemerkt kunnen worden als 'risicovolle inrichting' met bijhorende PR 10^{-6} contour en invloedsgebied. Onduidelijk is waarom Main hierin niet in wordt meegenomen als risicovolle inrichting, aangezien Main een Brzo-bedrijf is met een PR 10^{-6} risicocontour.

Antwoord:

Main is in de inventarisatie niet meegenomen, omdat ten tijde van het opstellen van het (achtergrond)rapport de risicocontouren en contouren van het invloedsgebied niet over het

gebied Haven-Stad strekten. Daarmee was Main niet relevant voor de in de Ontwikkelstrategie beschreven ontwikkelingen. De aanvraag voor de revisievergunning is ingediend na de afrondingsdatum van het rapport. Om deze reden is Main (nog) niet meegenomen in de rapportages. Aangezien Main voornemens is de activiteiten uit te bereiden, en Main met de grotere risicocontouren wel relevant wordt, worden Main en diens risicocontouren opgenomen in de rapportages als zijnde relevante risicovolle inrichting.

- 13.2 Momenteel is een revisievergunning voor Main in procedure bij bevoegd gezag, waarin onder andere verruiming van de huidige risicocontouren wordt aangevraagd. Met de komst van woningbouw, zal de bijhorende oriëntatiewaarde overschreden worden. Adressant loopt hierdoor het risico bij eventuele uitbreiding geen akkoord van de gemeente te krijgen. Dit is in strijd met de 'Gebiedsvisie externe veiligheid Westpoort', waarin staat vermeld: 'Bestaande bedrijven op Westpoort moeten behouden blijven. Voor hen moet ruimte voor uitbreiding beschikbaar zijn'. Adressant vraagt de effecten op de externe veiligheid van haar bedrijfsvoering mee te nemen en rekening te houden met eventuele toekomstige ontwikkelingen.

Antwoord:

De revisievergunning staat los van de transformatie van Haven-Stad. Pas in fase 4 is mogelijke sprake van interferentie tussen de (toekomstige) externe veiligheidscontouren van Main en woningbouw in de Coen- en Vlothaven. Op dat moment wordt uitgegaan van de dan aanwezige milieuruimte van bedrijven buiten Haven-Stad.

- 13.3 De gebiedsvisie externe veiligheid Westpoort stelt dat Westpoort een gebied is waar geen mensen wonen en zich ook geen kwetsbare groepen bevinden. Onder Westpoort wordt tevens de deelgebieden Coen- en Vlothaven en Alfadriehoek beschouwd. Om woningbouw daar mogelijk te maken moet de gemeente Amsterdam haar huidige beleid wijzigen, nu spreekt het elkaar tegen.

Antwoord:

Het klopt dat het externe veiligheidsbeleid aangepast moet worden om woningbouw in Alfadriehoek en de Coen- en Vlothaven mogelijk te maken. Voor de Coen- en Vlothaven zal de gemeente echter eerst in 2025 een principebesluit nemen of transformatie van dit gebied aan de orde is.

- 13.4 Om woningbouw mogelijk te maken zal het gebied van Coen- en Vlothaven mogelijk gedezoneerd worden en is het denkbaar dat de geluidsbelasting vanuit Westpoort omlaag moet. In fase 4 is nieuwe 60/65 dB(A) contour over de Coen- en Vlothaven getekend. Onduidelijk is hoe op deze manier uitbreiding van bestaande bedrijven in Westpoort mogelijk blijft.

Antwoord:

In fase 4 zal de Coen- en Vlothaven gedezoneerd moeten worden. In de weergegeven figuren wordt de geluidbelasting van bedrijven op Westpoort (buiten de Coen- en Vlothaven) intact gelaten en gerespecteerd. Uitbreiding van bedrijven blijft mogelijk binnen de aangepaste geluidzone.

- 13.5 Adressant vraagt de gemeente de effecten van de huidige externe veiligheidscontouren en geluidscontouren op te nemen in de MER Haven-Stad en ruimte voor toekomstige groei van

Main op te nemen, zodat huidige bedrijfsvoering en eventuele toekomstige ontwikkelingen door de voorgenomen ontwikkelingsplannen niet worden gehinderd (conform Gebiedsvisie externe veiligheid Westpoort).

Antwoord:

Voor externe veiligheid wordt verwezen naar de beantwoording bij 13.2. De huidige geluidscontour van Main is opgenomen in het zonebeheermodel van Westpoort. Met de spelregels is voldoende geborgd dat bij toekomstige woningbouwplannen rekening wordt gehouden met industrielawaai (en dus met de rechten van Main). Als Main in de toekomst haar bedrijfsvoering verandert, kan dit via de monitoring van het MER opgenomen worden in een geactualiseerde leefomgevingsfoto.

Adressant 14 (geanonimiseerd)

- 14.1 Adressant maakt ernstig bezwaar over de informatievoorziening aan burgers. Op de website van de gemeente zou vermeld staan dat zienswijze per post, via e-mail of online verstuurd kan worden. Adressant kreeg na het indienen van zienswijze per e-mail bericht dat de zienswijze per post verzonden dient te worden.

Antwoord:

In het kader van het Haven-Stad zijn verschillende conceptbesluiten ter inzage gelegd. Afhankelijk van het besluit was er een verschil in de wijze waarop men kan reageren. Op de (concept) Ontwikkelstrategie Haven-Stad kon de inspraakreactie zowel per post als elektronisch worden ingediend. Hiernaast lagen ook het ontwerpbestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege en het concept MER ter inzage. Zienswijze op deze ontwerpbesluiten konden alleen schriftelijk ingediend worden (of mondeling indien hiervoor een afspraak is gemaakt), maar niet elektronisch. Op de website van de gemeente is per besluit duidelijk aangegeven hoe men kan reageren.

- 14.2 De bewoners van stadsdeel West zijn niet tot slecht geïnformeerd over de plannen en mogelijkheid tot inspraak. Daarnaast valt de inspraakperiode in de vakantie, wat niet zorgvuldig te noemen is. Het advies naar het college is de inspraakprocedure te verlengen en de bewoners alsnog beter te informeren en betrekken.

Antwoord:

De gemeente Amsterdam betreurt dat ondanks de beoogde zorgvuldige voorbereiding het betrekken van bewoners als onvoldoende wordt ervaren. De informatiemarkt werd aangekondigd in het Parool, op de website van de gemeente Amsterdam (algemene bekendmakingen en de website van Haven-Stad) en in (digitale) Staatscourant. Tevens is een bericht opgenomen in de Westkrant en is een nieuwsbericht opgenomen in de digitale nieuwsbrieven waarop geïnteresseerden zich kunnen abonneren. Tot slot is de informatiemarkt ook via het twitter-account van de gemeente Amsterdam bekend gemaakt. Gelet op het grote aantal bewoners rondom het gebied Haven-Stad is het niet mogelijk om iedereen rechtstreeks te benaderen. Ideeën over hoe bewoners beter kunnen geïnformeerd worden, zijn welkom.

De informatiemarkt werd begin juli gehouden, buiten de (school)vakantieperiode. De stukken met betrekking tot het ontwerpbestemmingsplan en het MER lagen tussen 23 juni en 3 augustus ter inzage. Deze periode heeft slechts een gedeeltelijke overlap van twee weken met de (school)vakantieperiode. De voorbereiding van deze besluiten kent een wettelijke procedure

waarbij de duur van de terinzagelegging (en hiermee samenhangend de mogelijkheid om zienswijze naar voren te brengen) vastgelegd is op zes weken. Afwijking van de wettelijke procedure is niet toegestaan. Hierdoor is het verlengen van de periode voor het naar voren brengen van zienswijzen niet mogelijk.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat naast de terinzagelegging van het MER en het ontwerpbestemmingsplan Sloterdijk I Mediacollege tevens inspraak werd georganiseerd over de Ontwikkelstrategie Haven-Stad. Voor deze inspraak gelden andere regels dan voor het MER en het ontwerpbestemmingsplan. Hiervoor is de inspraakperiode wel verlengd met 10 dagen.

- 14.3 In de plannen wordt een stad zonder groen gebouwd waarbij alle bewoners zijn aangewezen op het bestaande Westerpark dat nu al druk bezocht is. Waardoor op lange termijn de huidige bewoners van stadsdeel west en de nieuw bewoners van Haven-Stad ongelukkig worden qua leefomgeving. Het wordt recreëren met te veel mensen op de vierkante meter. Adressant verzoekt aan het college om te denken aan de kwaliteit van de leefomgeving van de huidige en toekomstige bewoners.

Antwoord:

De kwaliteit van de leefomgeving voor Haven-Stad en omliggende gebieden is zeer belangrijk voor de gemeente. Door de transformatie van Haven-Stad wordt meer groen toegevoegd ten opzichte van de huidige situatie en ook wordt zorgvuldig gekeken naar de impact op bestaande groengebieden, zoals het Westerpark.

Adressant 15 (Ondernemersvereniging ORAM)

- 15.1 In het convenant Houthaven/NDSM-werf is in 2009 een gebied aangewezen, waar voor 2029 een pas op de plaats wordt gemaakt met betrekking tot woningbouw. In het coalitieakkoord van 2014-2018 is opgenomen dat de bedrijven in het havengebied de zekerheid hebben tot 2040 minimaal te kunnen blijven zitten. Uit het MER lijkt te volgen dat er nu al ruimte wordt ingenomen voor woningbouw, waardoor bedrijven in de knel kunnen komen en mogelijk moeten verplaatsen. Dit voorsorteren creëert investeringsonzekerheid.

Het betreft de volgende passage:

'Om woningbouw mogelijk te maken is het noodzakelijk om de milieugebruiksruimte te optimaliseren. Dat kan door de volgende maatregelen te nemen: het gezoneerde industrieterrein stapsgewijs te verkleinen, maatwerkvoorschriften vast te stellen, onbenutte milieuruimte van bedrijven terug te brengen, bronmaatregelen te treffen en eventueel bedrijven te verplaatsen. Daarmee wordt voorkomen dat bedrijven zich kunnen vestigen die een belemmering vormen voor toekomstige woningbouw.

Het bedrijfsleven vraagt om uitleg van de passage en vraagt om een uitspraak dat deze bedrijven tot 2040 hun huidige bedrijfsvoering onbelemmerd kunnen voortzetten. Daarnaast wordt gesproken over mogelijk verplaatsen, en wordt gevraagd naar een visie naar toe de verplaatsing is voorzien en wat dat kost.

Antwoord:

Er wordt een overlegplatform met bedrijven ingesteld waarin de voortgang voor Haven-Stad wordt besproken. Daarnaast wordt besproken hoe kan worden omgegaan met belemmeringen die de zittende bedrijven nu al kunnen ondervinden bij hun bedrijfsvoering en op welke wijze in

de toekomst gezamenlijk invulling kan worden gegeven aan het beheer van het gebied gedurende de transitieperiode. De gemeente zal een verkennend onderzoek doen naar mogelijkheden voor alternatieve locaties voor bedrijven die daar nu specifiek om vragen (onder andere convenantpartners Coen- en Vlothaven). Uitgangspunt is dat bedrijven een plek kunnen krijgen in de Amsterdamse Haven, het onderzoek zal worden afgestemd met de partners in het Noordzeekanaalgebied. Het uitvoeren van dit onderzoek wordt toegevoegd aan de Ontwikkelstrategie.

Voor een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (waaronder het aanwijzen van ruimte voor te herhuisvesten bedrijven) wordt aangesloten bij bestaande kaders, zoals onder meer zijn opgenomen in het Plabeka en de Visie Noordzeekanaalgebied. Zolang geen transitiebesluit is genomen, is een actieve uit- of verplaatsing van bedrijven in beginsel niet aan de orde. Vooruitlopend op een transitiebesluit zal de gemeente wel actief bijdragen aan het faciliteren van een eventuele uit- of verplaatsing van bedrijven (oprichten transitieloods).

Teneinde te voorkomen dat de vestiging van nieuwe "zware" bedrijven de gewenste transitie zal bemoeilijken, zijn wij voornemens de vestiging van nieuwe bedrijven in (de directe nabijheid van) Haven-Stad te beperken tot milieucategorie 3.1. Hiervoor is nadere besluitvorming noodzakelijk. Deze beperking geldt in beginsel niet voor gevestigde bedrijven.

Adressant 16 (Coöperatie NDSM Energy U.A.)

- 16.1 Adressant is verbaasd dat de opgave van de energietransitie en de ruimtelijke invulling daarvan, geen grotere rol inneemt in de stukken. Binnen Haven-Stad kan slechts in 15 procent in deze vraag naar duurzame opwek (in de vorm van zonnepanelen) worden voorzien, wat voor adressant zeer onbevredigend is. Volgens adressant kan een dergelijk grote woningbouwopgave en gebiedstransitie niet los gezien worden van de energietransitie. De inpassing van lopende en toekomstige wind- en zonne-energie projecten zou wat adressant betreft dan ook een integrale plek moeten krijgen binnen de geplande ontwikkelingen van Haven-Stad om tot een toekomstbestendig en duurzame gebiedsontwikkeling te komen. Adressant gelooft dat het energievraagstuk zo veel mogelijk, lokaal, decentraal en bovenal duurzaam dient ingevuld te worden.

Antwoord:

In de Ontwikkelstrategie en MER heeft energietransitie een belangrijke plaats gekregen. De gemeente onderschrijft dat de opgave voor Haven-Stad niet los gezien kan worden van de energietransitie. Tegelijkertijd moet geconstateerd worden dat de mogelijkheden voor de opwek van duurzame energie in Haven-Stad beperkt zijn. Dit heeft te maken met de beperkte hoeveelheid geschikt dak- en geveloppervlak en maaiveld om de benodigde zonnepanelen te kunnen plaatsen. Ook het plaatsen van (grote) windturbines in Haven-Stad is niet wenselijk omdat dit vanwege de hindercirkels aanzienlijke beperkingen geeft voor transitie naar hoogstedelijk gemengd gebied. Conclusie is dan ook dat het voorzien in de totale behoefte aan duurzame energie het niveau van Haven-Stad overstijgt.

- 16.2 De huidige invulling van duurzaamheid en energie in de MER strookt niet met de ambities van Amsterdam op het gebied van duurzame energie. In het bijzonder de aanzienlijke rol die windenergie in het Havengebied en op de Noordelijke IJ-oever daarin dient te vervullen (zoals onder meer uiteengezet in de Windvisie Amsterdam (2012) en Agenda Duurzaamheid

(2015), maar ook meer recentelijk in de Ruimtelijke Verkenning Energietransitie MRA (2017) en de sinds geruime tijd lopende ruimtelijke trajecten in dit kader, alsmede de bestuurlijke dialoog hierover tussen Amsterdam en Provincie Noord-Holland.

Antwoord:

De gemeentelijke aanpak voor duurzame energie richt zich enerzijds op de opwek van duurzame energie in de vorm van zonenergie en windenergie en anderzijds op een zo laag mogelijke energieverbruik. In de ontwikkelstrategie en MER Haven-Stad wordt hierop aangesloten. De opwek van duurzame elektriciteit via windturbines kost relatief veel fysieke ruimte, die binnen Haven-Stad maar ook in de omliggende regio beperkt is. Haven-Stad leent zich niet voor de plaatsing van (grote) windturbines omdat deze grote hindercirkels en daarmee een groot ruimtebeslag hebben. Bovendien stelt de Provincie Noord-Holland strenge eisen voor de plaatsing van windmolens. Daarom ligt er een opgave om vervolgonderzoek te richten op de mogelijkheden voor de opwek van duurzame energie.

- 16.3 De veronderstelling dat in het plangebied geen windmolens boven de 150 meter tiphoogte mogen worden gerealiseerd is volgens adressant niet volledig juist. Immers, indien een initiatiefnemer een project - in dit geval windturbines - wil realiseren waarmee het maatgevende toetsvlak wordt doorsneden, of dat binnen een toetszone komt te liggen, dient de initiatiefnemer een vergunningverzoek in bij de betreffende gemeente. Om de vergunning te kunnen verstrekken heeft de gemeente een verklaring van geen bezwaar nodig, die de ILT als gemandateerde van de minister kan verstrekken. Hierover wint de ILT, in geval van mogelijke nadelige beïnvloeding van de werking van luchtverkeersapparatuur, zo nodig advies in bij de LVNL. De ILT kan een verklaring van geen bezwaar verstrekken op grond van artikel 8.9 van de Wet luchtvaart. Met andere woorden, er kan in beginsel per geval op grond van een verklaring van geen bezwaar afgeweken worden van de maatgevende toetshoogte.

Antwoord:

Het klopt dat met een verklaring van geen bezwaar ook windmolens boven de 150 meter tiphoogte toegestaan kunnen worden. Deze nuancering wordt in paragraaf 6.5.4 en 6.5.8 van het MER toegevoegd. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat ten aanzien van windturbines ook beperkingen vanwege radar gelden. Volledigheidshalve wordt deze beperking tevens verwerkt in het MER.

Adressant 17 (Rijkswaterstaat)

- 17.1 Adressant geeft aan dat de tekst op pagina 20 van het Achtergrondrapport Water over waterveiligheid en het sluizencomplex niet helemaal correct is en stelt voor de tekst als volgt aan te passen:
- 'In IJmuiden wordt op dit moment de grootste zeesluis ter wereld gebouwd. Gemeente Amsterdam, Havenbedrijf Amsterdam, provincie Noord-Holland, gemeente Velsen en Rijkswaterstaat werken samen bij de bouw van de nieuwe zeesluis. Met deze bouw wordt de veiligheid van een deel van de waterkerende kunstwerken en eilanden rondom de nieuwe sluis bij het sluizencomplex van IJmuiden op orde gebracht. De huidige norm is een overschrijdingskans van 1:10.000, de nieuwe veiligheidsnorm geeft een overstromingskans van 1:30.000. Dat betekent dat de reeds bestaande delen van het sluizencomplex moeten gaan voldoen aan de nieuwe, strengere veiligheidsnormen. Uit een beoordeling die vanaf

2017 wordt uitgevoerd volgen veiligheidsmaatregelen, die vervolgens worden gerealiseerd door Rijkswaterstaat'.

Antwoord:

De tekstsuggestie voor het Achtergrondrapport Water wordt overgenomen.

3. Wijzigingen ten opzichte van concept MER

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de wijzigingen die in het MER zijn doorgevoerd ten opzichte van het concept MER dat ter inzage heeft gelegen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen en ambtshalve wijzigingen.

Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen

- Paragraaf 6.4.3: in figuur milieuzonering zijn de toegestane milieu categorieën met bijbehorende richtafstanden van Westpoort buiten de Ring A10 toegevoegd.
- Paragraaf 6.4.5 en achtergrondrapport Geur en stof: richtafstand stof voor Cargill/Bunge is aangepast (30 meter), richtafstand stof voor Eggerding aangepast (500 meter) en Amsterdam Scrap Terminal (Vlothavenweg 1) is toegevoegd (100 meter).
- Paragraaf 6.4.6 (vernummerd) en achtergrondrapport Externe veiligheid: kaart en tekst aangepast omdat Main is toegevoegd als risicovolle inrichting en omdat Eggerding geen Bevi-bedrijf is.
- Paragraaf 6.4.6 en spelregelkader (onderdeel externe veiligheid): toegevoegd dat bij ontwikkeling van nieuwe (kwetsbare) objecten rekenschap moet worden gegeven van zelfredzaamheid, bluswatervoorzieningen en tweezijde bereikbaarheid voor nood- en hulpdiensten.
- Paragraaf 6.4.9: aan conclusie is toegevoegd dat het voorkomen van lichthinder niet noodzakelijkerwijs hoeft te leiden tot een beperking of verzwaring van de lasten van bedrijven in Westpoort.
- Paragraaf 6.5.4 en 9.4.2: toegevoegd dat bij objecten hoger dan de maximale bouwhoogte Luchthavenindelingbesluit (LIB) moet verklaring van geen bezwaar van de Inspectie Leefomgeving en Transport nodig is.
- Paragraaf 6.5.8: toegevoegd dat windmolens niet hoger mogen zijn dan de maximale bouwhoogte LIB, tenzij een verklaring van geen bezwaar is verkregen van de Inspectie Leefomgeving en Transport.
- Paragraaf 7.3.2: tekst over kettingbeding dat hiermee klagende bewoners worden voorkomen is genuanceerd.
- Paragraaf 7.4.4: bij alternatief 2 is toegevoegd de kavels moeten kunnen blijven afwateren op het riool in de straten en dat hemelwater van de reeds opgehoogde kavels moet worden onderschept in bijvoorbeeld goten/greppels, om lager gelegen kavels te ontzien en wateroverlast te voorkomen.
- Paragraaf 7.3.2: figuur 7.20 aangepast waarbij de juiste normering ten aanzien van rijkswegen is opgenomen.
- Paragraaf 7.3.2: voor de impact op bestaande bedrijvigheid in 'alternatief 2 – gebiedsgericht flexibel' is score aangepast in neutraal.
- Paragraaf 7.5.2 en spelregelkader (onderdeel economie en bedrijvigheid): toegevoegd dat menging van beroepsvaart en pleziervaart niet zonder meer mogelijk is en dat hiervoor advies moet worden ingewonnen van Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied.
- Paragraaf 8.3.1: toegevoegd dat ter plaatse van Vlothaven de geluidsbelastingen van boven de 60 dB(A) aanwezig zijn.
- Spelregelkader (onderdeel geluid) en achtergrondrapport Geluid: toegevoegd dat bij het bepalen van de geluidbelasting ook rekening dient te worden gehouden met de invloed van piekbelastingen op de leefomgevingskwaliteit.

- Spelregelkader (onderdeel geluid): toegevoegd dat voor zowel sociale huurwoningen als particuliere koop- en huurwoningen in de contracten/overeenkomsten informatie wordt verschaft over de geluidbelasting en daarvoor getroffen maatregelen.
- Spelregelkader (onderdeel externe veiligheid): bij hoogbouwinitiatieven moet aandacht worden besteed aan veiligheidsrisico's.
- Achtergrondrapport Geluid: naamgeving toekomstscenario's is gewijzigd in fases, overeenkomstig ontwikkelfasen Haven-Stad.
- Achtergrondrapport Geluid: classificatie 'matig tot ruim onvoldoende' met betrekking tot cumulatieve geluidbelasting is genuanceerd en nader gedefinieerd.
- Achtergrondrapport Geur en stof: SBI indeling voor Cargill/Bunge en Eggerding is aangepast en productielocatie Cargill op Coenhavenweg 1 is toegevoegd.
- Achtergrondrapport Luchtkwaliteit: toelichting toegevoegd over onderzoeksmethodiek.
- Achtergrondrapport Water: tekst over waterveiligheid en het sluiscomplex is aangepast.

Ambtshalve wijzigingen

- Paragraaf 1.5.5: samenvatting toetsingsadvies Commissie m.e.r. is toegevoegd.
- Paragraaf 4.3.3, 7.4.1 en 7.4.2: de ambities voor CO₂ reductie en circulaire economie zijn aangescherpt op basis van meest actuele inzichten
- Paragraaf 6.2: tekst over Passenger Terminal Amsterdam is geactualiseerd.
- Paragraaf 6.4.1 en spelregelkader (onderdeel geluid): in plaats van indicatieve richtafstanden zijn de 47 Lden contouren vanwege windturbines toegevoegd.
- Paragraaf 6.4.10 over slagschaduw van windturbines is toegevoegd. Slagschaduw is ook toegevoegd aan spelregelkader (onderdeel licht- en schaduwhinder).
- Paragraaf 7.3.1 en 8.4: op advies van GGD nadrukkelijk benoemd dat sprake is van een verbetering van de luchtkwaliteit als gevolg van te treffen maatregelen.
- Paragraaf 8.5 en spelregelkader (onderdeel natuur): toegevoegd dat bij nieuwe ontwikkelingen aangetoond moet worden dat de bijdrage van stikstofdepositie niet significant is (maximaal 1 mol/ha/jaar).
- Paragraaf 9.3.2 en spelregelkader (onderdeel geluid): op advies van de GGD is het compensatiebeleid voor geluid vereenvoudigd en aangepast. Woningen krijgen zoveel mogelijk een stille bij voorkeur aangename zijde, in ieder geval een stille slaapkamer (extra isolatie), de regel van de strenge binnenwaarde is geschrapt (levert geen winst op en werkt contraproductief omdat een aan alle kanten goed geïsoleerde woning een onaangename stille doos/bunker wordt). Dit laatste is ook aangepast in de samenvatting.
- Paragraaf 9.6 en spelregelkader (onderdeel geluid, geur, stof en compenserende maatregelen): compensatieregeling is aangepast, compensatielijst is nader gespecificeerd, treden zijn geschrapt en een directe koppeling met thema's (geluid, geur en stof) is gelegd.
- Spelregelkader: de visie leefomgevingskwaliteit is toegevoegd waarmee nader inzicht wordt gegeven in de unieke kwaliteiten van het gebied en de leefomgevingskwaliteit. Dit vormt de basis voor de gebiedsgerichte randvoorwaarden en spelregels en voor eventuele toekomstige stap 3-besluiten Stad- en Milieubenadering. In de samenvatting is ook een tekst toegevoegd over de visie leefomgevingskwaliteit.
- Spelregelkader (onderdeel geluid): aan de spelregel over toepassing Crisis- en herstelwet is toegevoegd dat dit geldt binnen het gebied dat als ontwikkelingsgebied is aangewezen.
- Spelregelkader (onderdeel gezondheid): toegevoegd dat er veilige loop- en fietsroutes voor kinderen naar scholen, speelplaatsen en sportvoorzieningen worden gerealiseerd.
- Spelregelkader (onderdeel energie en afval): toegevoegd als randvoorwaarde dat voor transport van klein huishoudelijk afval, inzameling grof huishoudelijk afval en optimalisatie

van inzameling bedrijfsafval de gemeente een nadere keuze dient te maken en hier uitvoering aan dient te geven.

- Spelregelkader (onderdeel energie en afval): tekstuele aanpassing aangepast dat de maximale EPC norm geldt voor woningen.
- Spelregelkader (onderdeel energie en afval): tekstuele aanpassing dat bij iedere nieuwe ontwikkeling eventuele afvalinzameling in pandig dient te worden gerealiseerd.
- Spelregelkader (onderdeel economie en bedrijvigheid): toegevoegd dat bij nieuwe ontwikkelingen binnen een straal van 30 meter de mogelijke milieuhinder van aanwezige bedrijven met milieucategorie 2 kwalitatief moet worden beschouwd.
- Spelregelkader (onderdeel economie en bedrijvigheid): toegevoegd dat gemeente onderzoek doet naar mogelijkheid toepassing walstroom bij aanmeerplekken voor beroepsvaart indien hier in nabije toekomst woningbouw wordt gerealiseerd.
- Spelregelkader: definities voor gevoelige objecten geluid/trillingen, luchtkwaliteit en stof en geur, kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten zijn toegevoegd.

Naar aanleiding van de hierboven genoemde wijzigingen in het spelregelkader is ook de leefomgevingsfoto dienovereenkomstig aangepast. Op de leefomgevingsfoto is verder een functie toegevoegd waarmee in een klik alle relevante randvoorwaarden en spelregels voor een specifieke locatie inzichtelijk wordt gemaakt.